

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekepiši se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17

Izhaja vsak dan, izvenred-
ne delne in praznike, ob
poi 6. uri popoldne.

Štev. 300.

V Ljubljani, v torek 31. decembra 1901.

Letnik XXIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. januarjem se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnishtvu:

Vse leto 20 kron. | Četrta leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. | Četrta leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnništvo „Slovenca“.

Justifikacija liberalcev v deželni zbor kranjskem.

Znano je, kako je romal deželni odbornik dr. Tavčar za časa zadnjega volivnega gibanja po deželi, in kjer ni mogel agitirati s tem, da se je predstavljaj za »pobožnega moža«, izkušal je volivce pridobiti na druge načine. In med temi načini bilo mu je posebno priljubljeno bahanje z »večino deželnega odbora«, in povsod se je na shodu v žireh celo do groznje: »Liberalcem groš, klerikalcem pa knof!« Včeraj je ta cvet inteligence čul, kar je iskal, in moralno zadoščen je bilo, da naposled moža, ki se tako izraža, veleposestniki niso hoteli voliti v deželni odbor, in tako dr. Tavčar ni prišel več v deželni odbor, izvoljen iz cele zbornice, ampak le kot zastopnik svojih in Malovrhovih maloštevilnih mestnih pristašev.

Visoko gori nad starim poslopjem, kjer zboruje deželni zbor, zapisano je z velikimi

besedami »Schiesstätt« In pošteno se je streljalo včeraj iz katoliško - narodnih ust na liberalce, in namestu da bi župan našega stolnega mesta Ivan Hribar, ki matudi upravlja z denarjem davkoplačevalcev raznih strank, obsojal dr. Tavčarjeve besede, s katerimi je grozil s pristranskim postopanjem napram ogromni večini katoliško - narodnih davkoplačevalcev, šel je in branil dr. Tavčarja. Ljubljanski župan se je postavil s tem v luč, iz katere ne izgine nikdar! Zapomni si to Hribarjevo postopanje v trenutku, ko se je šlo za interese slovenskega ljudstva, posebno slovenski župani, okoli katerih se Hribar rad smuka.

Vsa zbornica, in lahko rečemo, skoro vsa Ljubljana bila je včeraj pod utisom dr. Šusteršičevega govora in odločnega nastopa naših poslancev. Že prva seja je jasno pokazala, da naši poslanci niso več voljni prenašati postopanja dr. Tavčarjevega in ljudi njegove vrste in vrednosti. Razven par svojih pristašev enake vrednosti ni imel dr. Tavčar nikogar, ki bi se strinjal z njim, in sam dr. Tavčar, za katerega osebo se je šlo, čutil je potrebo predlagati — konec debate, za kar so »usmiljeno« glasovali tudi poslanci nemškega veleposestva.

Načelnik katoliško narodne stranke dr. Ivan Šusteršič je imenom našega ljudstva in katoliško - narodnih poslancev storil popolno svojo dolžnost. Oglasil se je k besedi, obžaluje v imenu katoliško - nar. stranke, da je prilika deželnemu zboru sklepati samo o provizoriju. To kaže, da se deželni zbor od vlade nekako bagatelizira. Deželnim zborom naj se da prilika, da ustavnim potom redno rešijo svoje proračune in da tako vlada pokaže, da zaupa deželnemu zboru gospodarstvo z deželnimi dokladi, in da pride deželni zbor sam v položaj, skleniti proračun. Res je sicer, da ima deželni odbor razpolagati v okviru zakona, a ta okvir je dal od-

boru priliko, da po svoji lastni previdnosti z večino glasov sklone o porabi tega ali onega deželnega denarja.

Pri vprašanju provizorija se navadno gre za izraz zaupanja deželnemu odboru. V imenu katoliško - narodne stranke izjavlja govornik, da katoliško - narodna stranka nima zaupanja do večine deželnega odbora. (Katoliško - narodni poslanci ploskajo. Dr. Tavčar: Grozno! Še nismo vedeli! Dr. Brejc: Boste že še slišali!) Ako pregledamo šest let nazaj, vidimo, da je ta deželni odbor nekako pristransko postopal. (Katoliško - nar. poslanci ploskajo, liberalci kriče.) Deželni odbor bi moral imeti v obeh interes cele dežele.

Postopanje deželnega odbora vzbuja obzobdo v ogromni večini naroda. (Dr. Tavčar: Smešno!) Kako je postopal deželni odbor, kažejo nameščenja iz deželnega odbora v cestne odbore, v okrajne šolske odbore. Gledalo se ni na osebno kvalifikacijo, gledalo se ni na to, če ima ljudstvo zaupanje do dotičnega. Če je bil tudi največji ignorant, če je bil še tako obskurna oseba, še tako malo sposoben človek, da je bil le strankarski pristaš, in deželni odbor, katerega naloga bi bila, v take zastope imenovati objektivne in sposobne može, ga je imenoval.

Zgodilo se je še več! Mej volivnim gibanjem hodil je po deželi nek reprezentant deželnega odbora, ali vsaj obnašal se je kot takega, in agitiral je s tem, da je izjavljaj: »Če bode z nami volili, bode kaj dobili, če ne, pa nič!« (Klici: Škandal!) In javno je izrekel: »Liberalcem groš, klerikalcem pa knof!« (Burni: Fej! - klici od katoliško - narodne strani.) Od kar vlada ustavno življenje, se v nobeni deželi niso čule od deželnega odborika tako brezsravno cinične besede.

Pri teh besedah so planili liberalci po koncu in pričeli biti ob mize. Tavčar je vpil: Kaj tacega ne prenesem! Katoliško - narodni poslanci so burno ploskali. Hribar vpil: Preklicati! Nismo v Katoliškem domu! Prej

ne bode govoril! — Liberalci kriče, da mora dr. Šusteršič svoje besede preklicati. Katoliško - narodni poslanci kličejo: Tavčar naj preklic! — Liberalni poslanci vpijejo: Preklicati! Škandal! — Klici: Tavčarjeve besede so škandal! — Dr. Šusteršič Tavčarju: Izdajalec! Burno ploskanje na strani katoliško narodnih poslancev. Liberalci vpijejo dalje: Preklicati! — Dež. glavar: Prekinem sejo, dokler ne bo miru. Deželni glavar stopi s svojega sedeža in gre mirit. — Hribar: Preklicati! — Dr. Brejc: Tavčar je čul, kar je zaslužil! — Tavčar: Ne dam nič za preklic! Smeh pri katoliško narodnih poslancih. Tudi galerija se je retiriranju liberalcev pričela rogati.

Dr. Šusteršič nadaljuje: Besede dr. Tavčarjeve: »Liberalcem groš, klerikalcem pa knof!« so vzbudile ogorčenje v celem narodu, ogorčenje povsod, koderkoli še bije srce za poštenje. (Hrupno odobravanje.) Ali ima deželni odbor razpolagati s strankarskim denarjem? Deželni odbor razpolaga s težko prihranjenimi denarji, žulji našega kmeta in obrtnika, in da bi se ta denar strankarsko rabil, proti temu protestiram, in prepričani smo, da bode ta protest našel navdušen odmev v celi naši domovini. (Katoliško narodni poslanci ploskajo.)

Do danes niso bile preklicane označene dr. Tavčarjeve besede, do danes tudi nismo čuli, da bi bil deželni odbor desavouiral te besede.

Do danes se niso našli člani večine dež. odbora, ki bi izjavili, da to, kar je Tavčar govoril, je sam govoril, in naj nosi tudi sam vso odgovornost. Prijetno je s tujim denarjem gospodariti, in od tega se sam nekaj dobivati. Tri četrte dež. denarja je klerikalni denar. Vsak dež. odborik je plačan za to, da objektivno izvršuje svoj posel. V sedanjih razmerah ne moremo imeti zaupanja v dež. odbor, ker noben dež. odborik ni desavouiral dr. Tavčarjevih besedi.

Logična posledica bi bila za katoliško - narodne poslance glasovati proti provizoriju. Upravičeni bi bili do najostrejših korakov, dokler se one Tavčarjeve besede niso

LISTEK.

Na Silvestrov večer.

Spisala Marija.
(Konec.)

»Tako nekako se je godilo tudi meni,« govoril je Milan dalje, »in nastala je v najini harmoniji grozna disonanca, katera se menda nikdar več ne razveže«. Potem pa je prišla vrsta na me. Vprašal sem: »Draga sestričina, ali znaš plesti?« »U plesti — kaj še? Čemu neki?« — in malomarno je zmignila z ramo. »Znaš šivati?« uprašal sem kar mogoče ljubeznivo dalje. »Jaz, da bi šivala, ha, ha«, — smejala se je in kihala v rōki, da bi se skoraj vdušila. »Kaj pa kuhati, — znaš«. »Brrr — kuhati — tega pa ne! Milan, danes si pa nataknen in neznosen. A povej mi, li Slovenke pletejo, šivajo, kuhajo?« Ko sem ji pritrdil in zatrdil, da pri nas edino le tako deklet velja, ki je vsega tega zmožno, tedaj se je graciozno izpustila v velik gugalknik, vzela iz male mizice drobno cigareto, jo prižgala in jela kakor meni v kljub prav na gosto izpuščati okrogla oblačke dima v zrak.

Hodil je zopet po sobi in od strani pogledoval Ivana. Le ta pa je sedel pri mizi in nepremično zrl pred se. »Bodi dovolj

temu!« — velel je naposled zgovornemu prijatelju. »A glede tvojega dolzega pripovedovanja o gospodični Evelini moram opomniti, da se baš zdaj le nisi ravno viteško obnašal proti nji!«

»Hm, viteško gori ali doli«, odgovoril je odločno Milan, »govoril sem resnico svojemu prijatelju, — in ta je Bogu in ljudem ljubaa«.

»Ljudem ne vselej«, pristavil je malo bolj tiho, pogledal Ivana in se glasno zasmel. »Sedaj pa, brate, kaj naj ji sporočim?« — »Nimam salonske obleke«, odgovoril je Ivan kratko, »pustil sem jo doma«. »Doma?« — ponavljal je Milan. »Čakaj, jaz imam dve, pošljem ti eno, saj sva precej enake postave«.

»In cilinder?« vprašal je Ivan, »tega tudi nimam«.

Malo je premišljeval Milan, najbrže, kako da bi prijatelju pomagal iz zadrege, a vse se je domislil in tlesnil veselo z rokama.

»Tudi tega ti preskrbim. Na svidenje torej ob osmi, točno ob osmi uri, da veš!« zabičeval je, in se jel opravljati. »Tudi jaz moram z doma«, vstavil ga je Ivan, oblekel precej težko zimsko suknjo, in hajd, po stopnjicah tretjega, družega in slednjč prvega nadstropja navzdol! Na ulici pa sta se

poslovala s kratkim »Zdravstvuj! Ob osmih torej!« in krenila vsak na svojo stran: Milan proti domu, Ivan pa na nasprotno stran, da odda stricevo pismo.

Kar se še nikdar ni zgodilo, zgodilo se je proti večeru tistega dne. Že četrte ure se je vrtel Ivan Koren pred ogledalom, sedaj na desno, in zopet na levo, a vse zastoj: Prav nič si ni bil po volji. Hlačnice segale so mu malo čez členke, tako, da so se precej velike noge našega korenjaka pokazale v vsej svoji obširnosti. Rokava pa sta bila tudi tako presneto ozka in kratka, da je več ko polovico zapestnic gledalo v svet. Crez pleča in hrbet pa ga je tako vleklo in tiščalo, da kar do sapa ni mogel. Nevoljen je stopil k mizi, segel po cilindru in se pokrtil. Ali ojoj Rečka! Poveznil se mu je do ušes, da je komaj izpod njega videl v ogledalu čudno svojo podobo. »No, Janez, sedaj si pa lep!«, pohvalil se je, ter se navzlic slabi volji prav iz srca zasmel. »Ne bo nič, tak pa že ne greš med ljudi, — vse prekratko in preozko, cilinder pa za dve glavi. Kje ga je li iztaknil ta — ta Milan? hudoval se je na pol glasno. »Ne, ni mogoče, — kaj poreče Evelina? — a obljubil sem da pridem, — gotovo pridem. Kaj mi je storiti? — Še enkrat je pogledal svojo podobo, katero mu je nudilo zrcalo, potem

pa je vrgel cilinder pod mizo, da je kar odskočil od tal. »Že vema«, govoril je odločno dalje, »naj bo tako ali tako, — vrat mi menda ne pokažejo, če pridem v navadni črni obleki?« Potem pa se je jel razpravljati. V teku petih minut je stal vnovič pred zrcalom, a zadovoljnejšega obraza kot preje.

Bil je sedaj prav čeden dečko, ta Ivan v lepi črni, skoraj čisto novi obleki, in če bi ne bil tako preproste narave, gotovo bi si kaj domišljeval. — A domišljav ni bil ta nepokvarjeni gorenjski mladenič, vse preje, kot to.

Ko pa je čez pol ure korakal po razsvetljenih ulicah velicega Dunaja, tedaj je mislil samo še na Evelinine črnorujave oči in na Mendelsohnove duete.

Pred veliko, trnadstropno hišo se je ustavil, odprl vežna vrata, ter počasi in vtripajočega srca stopal po širokih, kamnitih stopnjicah navzgor. V prvem nadstropju pa je potrkal na stranska vrata, ter ob enem stopil v majhno, a prijazno sobico, Milanovo. »Tu sem, čez meni, da se gospodi lahko pokažem brez tvoje tesno kratke salonske obleke, in ne v čem čega vega velikanskega cilindra?« izpregovoril je Ivan, ter odložil klobuk in vrhno suknjo. »Radoveden sem pa vendar, Milan, čegavo

rake odobralo.

Mi smo konservativna vzdržujoča stranka, a bomo s skrajnostjo nastopili, ko bomo prišli do brezobzirnosti. (Tavčar ropota. Dr. Šusteršič: Gospod dež. glavar, ali imam besedo? Hribar: Komedijski. Klici: Cujte, Hribar govori o »komedijskosti!«) Glasovali ne bomo proti proračunskemu provizoriju, da se nam ne bo očitalo, da deželi ne bomo dali, kar potrebuje, in ker smo čuli, da mora biti sklep dež. zbora jutri že na Dunaju. Nočemo že danes izvajati vseh posledic iz položaja, ki je vladal tu skozi 6 let, ker hočemo čakati, da se bodo morebiti razmere vendar izpremenile in da se bodo v dež. zboru še našli gospodje, ki bodo upoštevali, da zastopamo ogromno večino naroda, da mitu zastopamo slovensko ljudstvo. (Tavčar: »Kaj smo mi zastopniki ciganov?« Hribar: »Kaj pa mi zastopamo?« Dr. Schweitzer: »Privilegirane kaste!« Klici: »Banko Slavijo!« Hribar: Nerazsodna masa!) Dr. Šusteršič: Kdor ni pri »Slaviji«, je pa nerazsodna masa!

Ako se to ne bo upoštevalo, nastopili bomo pot brezobzirne opozicije in zasledovali bomo to pot s tisto železno vstrajnostjo, katero od nas zahteva večina ljudstva na Kranjskem! (Burno odobravanje na strani katoliško narodnih poslancev in na galeriji. Tavčar upije na galerijo.)

Dež. glavar g. Oton pl. Detela pravi, da za to, kar je govoril posamezen poslanec, dež. odbor ni odgovoren. (Klici: »Ali je to desavouiranje?«) Dež. odbor vedoma pristansko ne postopa.

Dež. predsednik baron Hein zavrača trditev, da vlada bagatelizira dež. zbor. Utemeljeno je postopanje vlade v žalostnih parlamentarnih razmerah naše uboge Avstrije. G. dr. Šusteršič je bil celo za to, da se niti sklep provizorija ne predloži zboru.

Besedo dobi nato dr. Tavčar, ki pravi: Samo ob sebi je umevno, da moram nekoliko ugovarjati. Obžalovati moram, da je tako govoril zastopnik takojmenovane katoliško narodne stranke, kateremu vera prizanašanje in ljubezen naklada na srce, in da je tak ton zanesel v mirno to dvorano, ki je v zadnji preteklosti imela vedno dostojne razprave. Trden sklep sem storil, da na dr. Šusteršičevo pot ne bom sledil in razburjenje sem v sebi zadušil, ker je treba v tej zbornici miru in dostojnega obnašanja. (Dr. Brejc: Dostojnega obnašanja je treba tudi zunaj zbornice). Nastop dr. Šusteršiča kaže, da komaj čaka, da bi se otežkočilo poslovanje, in izrazil je željo, da bi se onemogočilo delo v zbornici. (Klici: Ni res!) Veliko ste čuli, pošteno je gromelo, a konec vsega je bila izjava: Mi danes nočemo ekscedirati, a komaj čakamo tistega trenutka. (Dr. Šusteršič: »Ako nas na to prisilite!«)

da je tisto nesrečno pokrivalo, ki leži pod mojo mizo? »Cegavo? Nu, ranjcega strica svetnika, katero sem zmaknil teti iz neke podstrešne omar«, odgovoril je ta odkritosrčno. Tedaj pa sta se smejala oba prebrisani glavi Milanovi. »Cas je, da stopiva v dvorano, in si ogledava povabljen«, opomnil je Milan. Nato pa sta korakala po dolgem električno razsvetljenem hodniku do velikih, na pol odprtih vrat.

Vstopila sta. Na desni strani precej obširne dvorane, v malem, po najnovejši fasoni narejenem stolu, slonela je malomarno deklica, stara kakih 20 let. Svetlo modra empire obleka segala ji je od ramen do lesketajočih se čreveljčkov. Črni, gosti lasje so ji bili umetno spleteni ter dajali snežno belemu obrazu neki posebni izraz lepote. Temnorjave velike oči, obsenčene od ne navadno dolgih trepalnic, pa so bile dopadljivo uprte na mladega častnika v bogati huzarski uniformi, kateri je sedel poleg nje, in se ji dobričal, da so se osuplemu Ivanu nehote skrčile pesti. Videti je bilo, da družina lepega častnika Evelini, kajti ona je bila, — jako ugaja. Niti opazila ni, ko se je Ivan približal, da se ji pokloni. Šele, ko je stal pred njo, ozrla se je vanj, ter mu podala roko, katero je poljubil.

»O gospod Ivan«, nagovorila ga je prijazno, prav lepo od Vas, da ste nas počastili. Veseli me! Ako vas je volja, pojeva

da bi manjšina gospodarila nad večino. (Klici: »Se bo že še pokazalo.« Dr. Šusteršič: »Kaka večina pa ste vi? Kaj pa vi zastopate tukaj?«) Dr. Tavčar: Z Vami se že še merimo, kar se tiče glav. (Klici: »Baharija!«) Dr. Tavčar: Kar je govoril poslanec ljubljanske okolice, ako je dr. Šusteršič v ljubljanski okolici izvoljen, mislim, da je izvoljen v ljubljanski okolici, (Smeh. Klici: »Še tega ne ve.« Dr. Schweitzer: »Pa je v dež. odboru, ki je sestavljal poročilo o izvolitvi dež. poslancev, in niti tega ne ve.«), moram odgovarjati, da nikjer stranka ne počenja kaj, kar bi škodovalo njej sami. Nekaj strankarstva je v taki javni korporaciji vedno dobiti! (Hrup pri katoliško narodnih poslancih. Klici: »Cujte!« Dr. Šusteršič: »To izjavo si zapišemo!«)

Dr. Tavčar: Povejte slušalce, kdaj je deželni odbor vedoma kako krivično odločbo izdal. (Dr. Šusteršič: »Šolski odbori, okrajni šolski sveti.«) Dr. Tavčar: »Dr. Brejc, ne mahajte s svojimi širokimi rokami!« Klici: »Argument intelligenc!« Dr. Tavčar: Tudi Vaša stranka je svoj čas odstranila notarja Globočnika v Kranju iz okr. šol. sveta. Napadi na mojo osebo mi ne vzamejo spanja. (Klici: »Še veliko!« Dr. Šusteršič: »Spite vseh 24 ur na dan!« Smeh.) Dr. Tavčar: Treba je razločevati med dež. odbornikom in politikom. Dr. Šusteršič nima sam pravico agitirati. Mi bi tudi marsikaj lahko povedali, ako bi izvolivne agitacije lovili vsako besedo. (Klici: »Še izmišljujete si jih!« Slabo orožje je to, če hodete tisto, kar bomo govorili po shodih, vlačili v zbornico. Od dr. Šusteršiča se jaz ne bom poštenosti učil. (Dr. Šusteršič: »To je nesramno! Vi denar jemljete, jaz sem ga pa dal. Sram Vas bodi!«)

Hribar, ki se je ves čas strastno obnašal, je tudi vstal in govoril, a beseda mu ni tekla gladko. Hribar je tožil, da se je doslej z zastopstvom katoliško narodne stranke »dalo izhajati« in da se niso dogajali tako »škandalozni prizori«. (Klici: »Kat. narodni poslanci bi morali pripustiti strankarstvo v dež. odboru, pa bi se dalo izhajati!«) Hribar: Dr. Šusteršiča, ki je dejal na nekem shodu, da iz njega govori sv. Duh (Dr. Šusteršič: »Stara baba! S takimi oslarijami pride župan stolnega mesta!« Jaklič: »To je laž. Jaz sem bil na shodu, pa dr. Šusteršič tega ni dejal.« Hribar: »Slovenec je to poročal.« Klici: »To je laž! V tej obliki ne!« »Narod« Vas je nalagal!« Hribar: »Sv. Duh je danes dr. Šusteršiča pustil na cedilu.« (Jaklič: »Vi ga še nikoli imeli niste!«) Hribar: Predrzo, pregrešno (Oho! klici) je, ako se dež. odboru očita, da gospodari s klerikalnim denarjem. Denar je tudi liberalen, Ljubljana plačuje veliko davka. (Dr. Brejc: »Ljubljana ni vsa liberalna!«) Hribar: Volitve kažejo, da je na-

nocoj dvospeve, je-li? Proseče ga je pogledala, čeravno je bila popolnoma v svesti si, da mladi jurist ne odreče njene želje. — »A oprostite, gospoda se menda še ne poznata?« nadaljevala je in ju predstavila. »Gospod častnik Alfred Hesse, gospod Ivan Koren, jurist in najboljši prijatelj mojega bratrance«. Priklonila sta se drug drugemu, in si podala roki.

»Prosim«, oglasil se je prijetni glas, hišne gospodinje, »prosim gospoda moja, da se potrudite v jedilno sobo, kjer se malo okrepčamo, da lažje počakamo novega leta«. Odprla je vrata na levo, in v kratkem so bili zasedeni vsi prostori ob široki mizi jako lepo opravljene jedilnice.

Prav živahna in zgovorna je postajala družba zbranih gostov gospe Wahlnove. Prinašali so najokusnejših jedil in najfinejših vin. Ivanu pa je tako strašno počasi potekal čas. Šele polujednajstih je bilo, a že je vse povedal rudečelični gospici ob svoji desnici, kar je vedel in znal. Ko pa je on utihnil, pričela je pripovedovati, kako da se veseli letošnjih veselje, katere se imajo baš sedaj pričeti. Jezila se je, da letos ni nikakšnega mraza, nikakšnega ledu, in ona se vendar za življenje rada drsa! Ivan pa je polovico preslišal, kajti oko mu je v enomer uhajalo na nasprotni konec omizja, kjer sta sedela Evelina in njen novi čestilec.

predna. (Dr. Brejc: »Volitve iz splošne kurije kažejo nasprotno.«) Hribar: V splošni kuriji so volili ljudje, ki ne plačajo nič davka. (Klici: »Ali pozabljate na velik indirektni davek, katerega plačujejo?«) Hribar: »Dr. Šusteršič je danes govoril v slepilo nevedni masi.« (Ironični klici: »Vedno večjo inteligenco razvija ta liberalni župan.«) Dr. Šusteršič: »Kaj bodele Vi o tem govorili, zastopnik banke Slavije!« Ta opazka je Hribarja silno zbudila in ga še bolj zmešala. Prišel je govoriti, da bi dr. Šusteršiču lahko mnogo povedal o »Unio Catholic«, katere prostori so se zaprli. (Dr. Šusteršič: »Jaz nimam z »Unio Catholic« nič opraviti!« Klici: »Mi z »Unio Catholic« nismo v zvezi.«) Hribar: Povedal bi lahko kaj o dr. Šusteršičevi zavarovalnici. (Klici: »Katera je pa ta?« Dr. Šusteršič nima nobene zavarovalnice!«) Hribar: O Vzemni zavarovalnici. (Dr. Brejc: »Le na dan, le povejte, slabega nič ne veste. Besede ne vzemite nazaj!«) Hribar slednjič konča ta svoj »govor«, o »Vzemni zavarovalnici, pa ne črhne nobene besede več. (Smeh pri katoliško-narodnih poslancih in na galeriji. Dež. glavar sviri galerijo.)

Dež. glavar, ki je že prej dal dr. Šusteršiču ukor radi izreka, da so bile Tavčarjeve besede cinično nesramne in so katol. narodni poslanci klicali »Bile so!«, je vprašal po Hribarjevem govoru dr. Šusteršiča, ako je dejal, da Hribar govori »oslarije.«

Dr. Šusteršič: Govoril je oslarije iz »Naroda.«

Dr. Tavčar: »Predlagam konec debate.« Na ta Tavčarjev predlog zagrome iz vrste katoliško-narodnih poslancev klici: »Debate se bojite! Ker se gre proti njemu, pa predlaga konec debate!«

Z nemškimi glasovi in s slovenskimi liberalnimi glasovi se odobri ta Tavčarjev pogumni nastop, in konec debate je bil sprejet.

Dr. Šusteršič stvarno popravlja predgovornike. Dežel. predsedniku moram povedati, da sem bil res jaz tega mnenja, da je za samo dovolitev provizorija sklicati treba deželni zbor, ker bi se sicer lahko deželi prihranili stroški za tako kratko brezpomembno zasedanje in bi se deželni provizorij rešil na drug način. Deželnih zborov sklicati na ugodnejši čas in dati jim priliko pravomočno sklepati o proračunu, čisto nič ne ovirajo žalostne parlamentarne razmere; saj vlada ve, kaj ji je storiti, ako hoče, da se razmere zboljšajo. Pošlje naj sedanjí parlament domov in oktroira naj narodom splošno in enako volivno pravico! (Katoliško narodni poslanci ploskajo, a tudi na galeriji se čuje viharo ploskanje in klici: »Ven s splošno in enako volivno pravico! Dr. Tavčar maha

Kako ji je govoril, in kako razposajeno in koketno se mu je smejala!

Ko bi ga sedajle poredni Milan vprašal, se li mu še dopada Evelinina živahnost, njen temperament, tedaj bi mu gotovo odgovoril: »Ne, prijatelj!« — Prav pošteno se je oddahnil, ko mu je Evelina namignila, da želi peti. Oprostil se je pri svoji gospodični in odšel za njo v dvorano. Stala je pri odprtem klavirju, mladi huzar pa ji je ravno poljubil roko, in zatrjeval, da prišteva nocojsnji večer k najsrečnejšim trenutkom svojega življenja. Najrajši bi se jima bil Ivan priporočil in odšel, ne da bi se še kdaj povrnil. »Samo še nocoj, potem pa »srečno« Mendelssohni dueti in lepa Evelina!« sklenil je sam pri sebi.

Ker pa je Ivanu danes vže tako hodilo vse narobe, se ni čuditi, da je včasih prav neprijetno zapel. Seveda, Evelina je ostala v svoji ulogi, ter prepevala na vse grlo. Častnik Hesse pa, kateri je nocoj prevzel Milanov posel, je prav neprijetno razbijal s suhimi svojimi prsti po klavirju.

Celi ta koncert pa je napravil na marsikoga utis kake najnovejše skladbe...

Velika stenska ura jela je s težkimi udarci oznanjati zadnje trenutke starega leta. Utihnilo je petje, gosti so vstali izza mize, smrtna tišina je vladala po ravnokar tako glasnih prostorih, in slehernemu je bilo videti na obrazu, kako nestrpno da

proti galeriji. Liberalci kriče, naj se galerija izprazni. Dež. glavar zvoni.) Dr. Šusteršič: Večina dež. zbora je danes naredila na svobodo govora atentat, katerega naj nikdar več ne poizkusi! Nasproti dr. Tavčarju konstatiram, da je na očitjanje odgovarjal, da večina mora biti pristranska. Reklo se je, da je dr. Tavčar znane besede izpregovoril v volivni borbi, da pa je dež. odbor nepristranski. Mi bomo zasledovali dr. Tavčarjeva pota! Poslanec Hribar je govoril o škandaloznih prizorih, a jaz vprašam sl. zbornico: Kaj je bolj škandalozno, ako za nepristransko delo plačani deželni odborniki upije: »Liberalcem groš, klerikalcem pakno!«, ali ako deželni poslanec po svoji vesti kot zastopnik ljudstva take izjave, ki so res škandal, ožigosa! (Burno odobravanje. Dr. Tavčar: »Gosp. dež. glavar, »škandale« je čudna beseda.«) Dr. Šusteršič: Gospodi od nasprotne strani kličem: »A rivederci!« (Katol. narodni poslanci ploskajo.)

Končno besedo je imel poročevalec o provizoriju g. Grasselli, ki je izjavil, da ni čudno, ako katoliško-narodna stranka nima zaupanja do večine dež. odbora. Takega zaupanja tudi nihče ne zahteva in bi bilo odveč. (Klici katol. narodnih poslancev: »Cujte«, »Cujte!« Katol. narodni poslanci pozdravljajo to izjavo dež. odbornika Grassellija s ploskanjem.) Grasselli: Očitalo se je dež. odboru, da izkorišča zadeve v strankarskem smislu, a ravno katol.-nar. stranka je hotela, ako bi prišla v večino, izrabljati zbor v svoje politične koristi. (Hrupni klici: »To je laž!« »Kedaj je to naša stranka dejala?« »Dr. Tavčar je v Žireh dejal!« Dr. Tavčar: »Pustite me pri miru! Šusteršiča naj se ven vrže!« Dr. Brejc: »Tega ne doživite. Prej Vas bo zadela velika kap!« Grasselli dr. Brejcu: »Mladenič!« Dr. Brejc: »Le škoda, da kljub svoji sivi bradi take budalosti govorite!« Grasselli: »Prepuščam zadevo razsodnosti zbornice. Dr. Šusteršič: »Dr. Tavčarjevi razsodnosti. Tisti lepi časi, katere ste danes hvalili, so minili. Bodele že še videli kaj je ljudstvo!« Grasselli: »Deželni odbor ni imel povoda braniti se proti temu, kar je dr. Tavčar izrekel, ker je imel dobro vest in ker ni nepošteno postopal.« Dr. Šusteršič: »Cujte, dr. Tavčar! Kako Tavčarja desavouira«. Grasselli: »Na pota brezobzirne opozicije Vas ne bo nihče silil!«

tem je bila ta veleznamenita debata končana z velikim moralnim vspehom katol. narodne stranke. Tudi veleposestniki so pri volitvi dež. odbora pokazali, da se ne strinjajo z opisanim dr. Tavčarjevim stališčem o strankarstvu v dež. odboru, zato ga niso marali voliti kot odbornika iz cele zbornice in je nar.-napredna zbornica za to mesto morala nominirati posl. Grassellija Tavčar se je pa kakor zgoraj povedano, moral zado-

pričakuje zadnjega udarca. Potem pa so glasno zadoneli po dvorani glasovi: »Veselo novo leto!« Častnik Hesse pa je prijel Evelino za roko, jo dolgo, pomenljivo zrl v oči, potem pa prav smešno deklamoval.

»Da bi mi bila osoda mila ter mi v teku novega leta naklonila to, česar si nocoj prav iz celega srca želim«. Menil je menda, da je bogvedi kako pametno zinil, pogledal po strani Ivana, kateri je prav pošteno mislil in izrekel željo: »Bog daj srečno novo leto, gospica!« Pogledala ga je, — a on ni povsile oči, ampak mirno vzdržal njen pogled. Nekaj povabljenih jelo se je odpravljati, med njimi seveda Ivan. Poslovil se je najprvo pri gospe Wahlnovi, potem pri Evelini in tako dalje do zadnjega, — do častnika Hesseja. Milan pa je spremil prijatelja v svojo sobo, tu pa ga je poljubil na visoko čelo in vskliknil: »Brate, Bog nama daj prav srečne dni v prihodnjem letu!« »Daj Bog«, ponavljal je Ivan. A veš, prijatelj, nocojsnji Silvestrov večer me je ozdravil. Saj si bistro glave, in menim, da me umeš, kaj ne da? Živele vrle Slovenke saj ste vendar edino le ve še najpoštenejše ženske!« Domu grede pa so mu prišle na misel stričkovke besede: »Ivan, bōui pameten, in pomni, da le z vstrajnostjo in z neumornim trudom dosežeš to, po čemur hrepeniš; namreč, da postaneš svojemu narodu zvest, vzgleden in koristen mož!«

voljiti z mestnim mandatom v dež. odboru. Kat.-nar. poslanci so že v prvi seji novega dež. zbora pokazali, da so pripravljeni braniti koristi ljudstva in proti liberalcem postopati po zasluženju. To bo naše ljudstvo vedelo ceniti in kot skala bode stalo za takimi poslanci. Ta pojav odločnosti med našimi poslanci je najlepše novoletno darilo katoliškemu ljudstvu na Kranjskem!

Deželni zbor kranjski.

(1. seja dne 30. dec. 1901.)

Po sv. maši, katero je daroval kanonik g. Kajdiž, sešli so se novoizvoljeni gg. poslanci v dvorani starega strelišča. Dež. predsednik baron Hein je pozdravil v slovenskem in nemškem jeziku dež. zbor v ime vlade. Naznanja zbornici, da je cesar blagovolil imenovati dež. poslanca Otona pl. Detela dež. glavarjem in njegovim namestnikom barona Liechtenberga. Razprave dež. zbora so se odlikovale v pretekli dobi s tem, da so bile mirne in stvarne. Ker je ta stvarnost v poročstvo vsepešnega dela, želi g. dež. predsednik in trdno upa, da se bodo nasprotja poravnala, in da se bodo stranke združile pri delu, katerega potrebuje domovina. Zbornico pri tem podpirati smatra za svojo dolžnost.

Dež. glavar stori na to obljubo v roko g. dež. predsednika, nakar g. dežel. glavar pozdravi poslance kliče: Bog blagoslovi vstrajno delovanje dež. zbora! Program s katerim je vstopil pred 25. leti v dež. zbor, je ostal isti in načela so ostala ista. Kar je takrat, ko je prvokrat prevzel dež. glavarstvo obljubil, tako obljublja danes, da zvest ostane vladarju, domovini, narodu in vedno zvesto bode branil čast dežele kranjske. Gospodarsko stanje dežele je tako, da vzlic velikanskim stroškom dež. zbor ni prišel v položaj zvišati doklade na direktne davke, dasi so v raznih deželah morali to storiti.

L. 1877 imela je dežela 58 odstotne priklade na direktne davke, danes ima 40 odstotkov. To kaže, da se je dež. zbor oziral na to, da še bolj ne obteži davkoplačevalcev. Dež. zbor je glede šolstva pokazal, da je zavzel za širjenje izobrazbe, s predlogom o vseučilišču v Ljubljani. Deželni glavar upa, da bo ta nasvet našel pri dež. vladi blagohotnega uvaževanja in da bo mogoče najti ugodno rešitev tega vprašanja, za katero se sedaj zanima vsa dežela.

V nemškem jeziku se dež. glavar spominja zaroke nadvojvodinje Elizabete, in pravi v slovenščini, da je ta zaroka vzradostila vso kranjsko deželo, ker spada rodovina njenega zaročenca takorekoč med deželno plemstvo in je bil zaročenec dve leti slovenski poslanec. Upa torej, da dež. zbor pritrdi njegovi želji: Bog blagoslovi visoka zaročenca! (Pritrjevanje.) S slava klici cesarju, kateremu klicu so se vsi deželni poslanci pridružili, končal je g. deželni glavar svoj nagovor.

Novoizvoljeni deželni poslanci so nato storili svoje obljube v roke deželnemu glavarju.

Nato je bil sprejet predlog, naj se pobiranje doklad za l. 1902. takoj vzame v razpravo, ne da bi se odkazalo odsekom, in je dež. zbor sklenil:

I. V pokritje primanjkljajev pri dež. zakladu naj se pobirajo od 1. jan. leta 1902 do onega časa, ko se dež. proračun za leto 1902 končnoveljavno določi, sledeče deželne prilike:

1. 40% na doklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta ter od mesa.
2. Samostojna deželna naklada od porabljenega piva po 2 K od hektolitra.
3. 40% na doklada na vse direktne davke izvzemši osebni dohodninski davek.

II. Dež. odboru se naroča, da pridobi sklepu pod I. Najvišje odobrenje.

Debato, ki se je vnela pri tej točki, omenjamo na drugem mestu.

Seja se je včeraj nadaljevala ob 3. uri popoldne. Dr. Šusteršič s tovariši je uložil v tej seji interpelacijo na vladu v zadevi slovenskega vseučilišča. V interpelaciji se poudarja, da je dne 18. grudnia 1898 sklenil deželni zbor, da se pošlje deputacija do najvišjega prestola s prošnjo, da se v Ljubljani ustanovi vseučilišče. V seji dne 14. marca 1899. je

deželni glavar naznanil dopis ministerskega predsednika, da cesar misli sprejeti deputacijo. Od tedaj so pretekla skoro tri leta, ali deputacija še danes ni bila pozvana k cesarju. To je nekako preziranje kranjske dežele, ki je bila vedno zvesta cesarju. Za to preziranje je pa odgovorna vlada. Zato vprašujejo pod interpelacijo podpisani poslanci g. dež. predsednika: Zakaj se deputacija ni pozvala na Dunaj, in ali misli vlada oziroma deželni predsednik v tem oziru kaj storiti?

V popoldanski seji je dalje dež. poslanec Hribar stavil predlog: Deželni zbor pozovi vladu za ustanovitev pravoslovne in bogoslovne fakultete v Ljubljani. Izvolijo naj se člani v vseučiliški odsek, v katerem naj imajo svoje zastopnike tudi „Slov. Matice“ in profesorski zbor tukajšnjega seme-nišča, in ta odsek naj bo v zvezi tudi z zastopniki dijaštva. Določi se naj 4000 kron za dvoje strokovnih del, vsako delo obsegajoče 5 tiskanih pol, eno pravoslovne vsebine, in da se deli izdasta v tisku. Izvoli naj se pod voditeljstvom dež. glavarja nova deputacija dveh članov, ki naj se pokloni v zadevi vseučilišča cesarju.

Dalje je poslanec Hribar predlagal, naj se z ozirom na dogodke v „Unio Catholica“ pozove vlada, naj strogo nadzira „Vzajemno zavarovalnico“ v Ljubljani. (Poslanec Jaklič: »Agent! Agent! se povsod spozna!«)

Predloga prideta v razpravo v prihodnji seji.

Poslanec baron Schwegel je utemeljeval svoj nujni predlog, naj se iz deželnih sredstev da za cesto Podrož-Podbrdo 60.000 kron. Poslanec dr. Krek je v nekaterih točkah pojasnjeval posl. Schweglova izvajanja, češ, da občine selške doline k novi cesti ne bodo mogle nič prispevati, ker bodo morale skrbeti za ureditev svojih občil do nove ceste, ter se je potegoval za to, da naj se store koraki v procvit industrije v selški dolini in naj se tudi kaj stori za uboge Železnike. Sorška občina je svoj čas prosila, naj bi se pri zgradbi nove ceste oziralo na progo od Podbrda čez Petrovo brdo in ne preko zadnje Sore. Gosp. dr. Krek je predlagal resolucijo, s katero se deželni zbor izreka, naj se pri zgradbi nove ceste upošteva prošnja sorške občine.

Ko je bil predlog posl. Schwegla sprejet, prišla je na vrsto dr. Krekova resolucija, kateri se je uprl dr. Tavčar s svojimi pristaši, vendar je Krekova resolucija dobila večino, kar je vzbudilo nemalo ogorčenje med Tavčarjanci.

Poročilo deželnega odbora o izidu volitev se bo oddalo verifikacijskemu odseku, ki se bo volil v prihodnji seji.

Pri volitvi deželnega odbora so bili izvoljeni iz kmetske skupine: gosp. Fr. Povše, namestnik dr. Brejc; iz skupine mest: dr. Tavčar, njegovim namestnikom dr. Ferjančič; iz vse zbornice je bil izvoljen Grasselli z 19 glasovi; 15 glasov je dobil dr. Krek, 2 dr. Brejo, njegovim namestnikom Kušar, iz skupine veleposestva dr. Schaffer, njegovim namestnikom grof Barbo. V dež. komisijo za pridobninski davek so bili iznova izvoljeni gg. dr. D. Majaron kot član, ter župan Ant. Belec in posestnik P. Strel kot namestnika.

V prizivno komisijo za osebno dohodnino so bili izvoljeni kot člani gg.: Povše, baron Liechtenberg, dr. Tavčar in Grasselli, kot namestniki pa dr. Brejc, Fr. Košak, Kušar in Ulm.

Nato je deželni predsednik po najvišjem naročilu izjavil, da je zasedanje odgodeno, deželni glavar pa z voščilom za novo leto zaključil prvo sejo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. decembra.

Mladočeht in pravna pogajanja.

V soboto popoldne so se sošli v posvet člani mladočeskega izvršilnega odbora in parlamentarne komisije državnozbornskega kluba. Posvetovanje je vodil posl. dr. Skarda, poročal pa je posl. dr. Pacak o splošnem političnem položaju. Debate so se udeležili posl. Engel, Kramar, Gregr, Herold, Fort,

Podlipny in nekaj drugih govornikov. Mnogi govorniki so ostro prijemali dr. Koerberja radi njegove pristranosti v prilog Nemcem. Najvažnejša točka tega razgovora pa je bilo vprašanje, ali naj se čehi udeležijo pravnih konferenc. Razni govorniki so naglašali, da ni od teh konferenc pričakovati prav nikakega pozitivnega vspeha, konečno je pa vendar z veliko večino obveljal predlog, da se udeležijo konference, da se s tem pokaže vsaj dobra volja razprave.

Soc. dem. doslednost.

Povedom znanega govora prelata Zschokke v dunajski gosposki zbornici je pisala dunajska »Arbeiter Zeitg.« meji drugim, da govornik ni streljal na pravo adresno, »ker usmiljeni bratje in sestre ne potrebujejo nikake obrambe, ker jih nihče ne napada in jim je vsak hvaležen.« — Tako je pisal pred kakimi 10 dnevi glavni organ avstrijske socialne demokracije. V ponedeljek se je pa dogodil v Gradcu naslednji škandalozni slučaj. Po zborovanju so priredili socialni demokratje demonstracijo v Annagasse ter na najnesramnejši način na ulici napadli usmiljenega brata, namestnika provinciala. — Kaj neki je sodil žid Adler o graških socijih, ko je njegov list objavil gorenji stavek. Po našem mnenju je od njih mnogo pričakoval, nikakor pa ne take surovosti.

Mažari za vinski klavzulo.

Ogrski politiki, ki trobijo v rog Szellove vlade, so zavzeli zelo čudno stališče napram opravičeni zahtevi vseh agrarnih krogov v naši monarhiji, naj se namreč pri prihodnjem sklepanju trgovinskih pogodb odpravi zloglasna klavzula glede uvoza italijanskih vin. Ljudske zastopnike, ki v tem oziru tolmačijo želje vseh avstro-ogrskih vinogradnikov, nazivajo s sovražniki trozveze. Opirajo se namreč na izjavo italijanske vlade, da bo edino le v tem slučaju še sklenila pogodbo z Avstro-Ogrsko, ako se jim pusti edina korist, ki jo imajo od od nje Italijani, namreč ugodnost glede izvoza vina v našo monarhijo. In Ogr se boje izgubiti tako dobrega zaveznika. Na naše gospodarske interese se seveda zavezniku ni treba ozirati, naša monarhija pa mora v vsem ustreči želji zaveznikov. To označuje stališče naše države v trozvezi in pa njeno korist za naše interese.

Koloman Tisza kandidat.

Poraz pri zadnjih državnozbornskih volitvah je nepopisno poparil starega Tiszo. Zahteval je takoj od vodstva liberalne stranke, da mu da zadoščenje in poskrbi za drug mandat. Ta želja se mu je sedaj izpolnila. Prihodnje dni se vrši dopolna volitev v okraju Abrudbánya. Ta okraj je dosedaj zastopal posl. Ebergényi. Nakrat pa je dobil povelje iz Budimpešte, naj prepusti svoj sedež Kolomanu Tiszi. In mož je bil res toliko ljubezniv, da je odstopil, kajpada ne brez pogojno.

Črnogorci in zavod sv. Jeronima.

Posebno črnogorsko odposlanstvo, ki je v zadevi tega vprašanja pred nekaj časom nalašč došlo v Rim, se še sedaj ni povrnilo na svoje mesto. Vodja grof Vojnović ostane baje trajno v Rimu kot črnogorski generalni konzul. Črnogorci namreč upajo, da si izposlujejo enako Avstro-Ogrski vsaj protektorat nad zavodom. Toda Vojnović se zelo vara, če misli na uresničenje te ideje, kateri bo najodločneje nasprotoval avstro-ogerski poslanik grof Szecsen, sodnim potom pa itak ne bodo ničesar opravili, ker so se sodišča že enkrat izjavila za nekompetentna v tem vprašanju.

Prvi uradni razpust francoske kongregacije.

Uradni list francoske vlade je objavil v nedeljo odlok, s katerim se razpušča kongregacija avguštink v Parizu in nje premoženje konfiscira v smislu društvenega zakona. To je prvi prisilni razpust na podlagi tega zakona. Vlada utemljuje svoj korak s tem, da je kongregacija, kateri pripadajo samo tri redovnice, svoje posloplje prepustila zakonito nepriznani redovniški družbi. Če ni nobenega tehtnega razloga, framonom seveda tudi ta zadostuje, da izvedo svoj naklep. — Radikalni listi so se pri tej priliki jeli pritoževati, da se na ka-

toliških učnih zavodih nahaja še vedno več jezuitov, dominikanov in benediktincev, katerih kongregacije niso potrjene. No, do živega jim pa framononska vlada le ne more, ker žive kot zasebniki in jim mora torej priznati pravico navadnega državljana.

Framasoni pri delu.

Francoski framononi so v minulih dneh zopet naredili čin, ki jasno kaže, da se nasprotniki krščanstva ne bore proti »klerikalizmu«, marveč proti katoličanstvu in naravnost proti Bogu. Zastop francoskega mesta Arles je sklenil 24. avgusta letos, da se morajo z javnih cest in ulic odstraniti vsi križi in drugi spomeniki, ki spominjajo na Boga. Kmalu potem so na dveh javnih trgih res izvršili ta sklep, vsled odločnega protesta meščanstva pa so morali ustaviti nadaljnje bogoskrunstvo. V noči od 27. na 28. t. mes. ob velikem dežju, so pa magistratni uradniki dovršili ostalo »delo« ter razbili vse, kar jim je prišlo pod roke. Prebivalstvo je bilo naslednji dan skrajno ogorčeno, posebno še, ker je našlo podobo Križanega v blatu. V svečanem izprevodu jo je neslo v bližnjo cerkev, potem pa priredilo mestnim očetom, ki so svojedobno glasovali za to zločinstvo, burne demonstracije. Župan Nicolas izjavlja, da se je bogoskrunstvo izvršilo brez njegove vednosti in je najodločneje obsoja. Zadeva pride pred sodišče, ki pa pravih krivcev seve ne bo našlo.

Krtza v Bolgariji.

V Bolgariji so srečno zopet prijadrili do nove ministerske krize. Ker se je popolno izjalovil Karavelov poskus in je sobranje odklonilo vladno predlogo o najetu državnega posojila, je bil ministerski predsednik prisiljen podati novo ostavko celega kabineta. Knez Ferdinand demisijske še ni sprejel, ker ve, da bo v sedanjih razmerah težko dobil sposobnih mož, ki bi hoteli prevzeti krmilo zavožene državne ladije. Pozval je dosedaj k sebi predsednika sobranja Balabanova, ki pa je brezdvomno odklonil vsako sestavo novega kabineta. Zasedanje sobranja se je podaljšalo za 14 dni.

Reforma v turški upravi.

Novi turški veliki vezir Said-paša namerava temeljito preurediti turško notranjo upravo. O nekaterih njegovih tozadevnih predlogih smo že poročali. Sedaj namerava veliki vezir izvesti še sledeče: Vsak minister mora svoje nasvete in predloge predložiti ministerskemu svetu in jih sme odposlati dalje sultanu še-le po odobrenju od strani velikega vezirja in finančnega ministra. Vse irade, ki jih izda sultan in ki se tičejo imenovanja uradnikov ali dovolitve denarnih sredstev, mora podpisati poleg sultana tudi veliki vezir. Vse uradniške plače se znižajo za 40%, zato se pa zanjami redno izplačevanje. Naturalne doklade za častnike se odpravijo, mesto njih se pa za 25% izboljšajo plače in se zagotovi redno izplačevanje. — Posebno pomenljiva je reforma v izdajanju sultanovih odlokov. Dosedaj je vsak minister svoj načrt predložil naravnost sultanu, ne da bi bil o tem obveščen veliki vezir ali finančni minister. Sultanovi tajniki, navadno sami njegovi ljubljenci, so potem svojevoljno preminjali načrte, ki so potem kot ukazi došli velikemu vezirju. Vlada kot taka ni imela nikjer odločivne besede Said-paša bo v tem oziru radikalno preuredil, toda bati se je, da ga sultan nekega lepega dne ne smatra nevarnim in mu pošlje zeleno vrvico.

Razmere v Kini

so se po zadušeni zadnjega bokserskega upora sicer nekoliko izboljšale, a so še vedno zelo neugodne. Škof Anger pripoveduje v svojem poročilu, da je bil ob svojem povratku na kitajska tla sicer povsodi prijazno sprejet, a našel je, da je sovraštvo do tujcev mej Kitajci še vedno globoko vkoreninjeno, da Evropejec nikjer ni varen. Nevarnost položaja povečuje še okolnost, da nihče prav ne veruje v obstoj sedanje dinastije in na trajnost miru. Po celi deželi na tihoma vre in se pripravlja na nov upor, ki bo izbuknil, čim se pokaže, da razpolagajo voditelji zopet s potrebno močjo.

Predsednik Stein o vojnem položaju.

V Nemčiji je došlo te dni Steinovo poročilo o sedanjem položaju na južno-afri-

ljeno na nekega burskega prijatelja kot zasebno pismo, je ušlo strogi angleški cenzuri. V poročilu se glasi, da je sedanji položaj za Bure izredno ugoden. Pred letom dni je vladala mej burskimi bojovníki še precejšnja pobitost, danes je pa gotovo, da se vojska nikdar ne konča ugodno za Angleže. Stein kakor tudi vsi drugi burski vodje nikakor niso voljni prepustiti Angležem Witwatersrand ali celo zlata polja, še manj pa svojo neodvisnost. Boj bo vsekako moral dovesti do srečnega konca.

Buri pomagajo Angležem.

Neverjetno, pa resnično, vsaj tako trdijo angleški oficialni listi. Ker Angleži sami nikakor ne morejo končati dolgotrajne vojske, Buri pa že izredno hrepene (?) po miru, prijeli so poslednji za orožje proti lastnim svojim rojakom in rodnim bratom. Ustanavljajo se namreč, tako trdijo Kitchenerjevi poročevalci, v angleški armadi posebni „national scouts“, vojni oddelki, sestojeci iz samih vjetih in pribeglih Burov, večinoma iz kapske kolonije. Tem preseda vojska in oborožili so se, da prisilijo svoje rojake na nasprotni strani, da se vdajo. Vodje si izbirajo sami. Sedaj je zbranih že nad 200 mož in so Angleži z njimi skrajno zadovoljni. Tako slepi Kitchener londonske vojskovodje pri zeleni mizi in se menda smeji v pest, ker verjamejo celo takim — bajkam.

Burska vojna moč.

Angleški vojni urad je poslal te dni v svet, kakor pravi, zelo natančno poročilo o burski moči v Južni Afriki. Po tem izkazu je burska vojska tako-le porazdeljena: 16 oddelkov, med temi dva pod vodstvom Viljoena in Müllerja, operira severno od delagosaške železnice; Louis Botha ima 1535 mož (kako natančno!) v jugovzhodnem delu Transvala, Hans Botha, Grobler, Erasmus, Oppermann in Trichardt imajo 500 mož (samo!) v okraju Bethel; Alberts, Prinsloo in Britz razpolagajo s 600 možmi pri svojih operacijah v okrajih Carolina in Ermelo. Nadalje ima 150 mož Emmete v okraju Vryheid in operira skupno z Grobelaarjem in Dannhauserjem na meji Culudedezele, (številna mož teh dveh oddelkov Angleži ne povedo); Beyers in Van Staten branita s 350 možmi severozahodni del Transvala. Delarey razpolaga s 1900 možmi, ki so razdeljeni v oddelke po 150 do 300 mož in raztreseni po zahodu in jugozahodu Transvala. V državi Oranje je bilo pričetkom decembra v vzhodnem delu 1800 mož med Vaalom in črto Bloemfontein-Ladybrand (Dewet, Hasbroek, Roos, M. Botha), v ostalih delih dežele je nekaj manjših oddelkov. V kapski koloniji je konečno 2220 (zopet zelo natančno!) vstahev in Burov, ki so razdeljeni v 17 oddelkov. Skupno so torej Angleži našli 11.035 mož. Od tega števil pa odbije Kitchener še 1628 pozneje padlih in ujetih Burov. Ostane jih torej po njegovem le še 9307 in radi teh se skriva cela Kitchenerjeva armada po dobrozavarovanih strelnicah! Izreden pogum! Morda se je pa generalissimus vendar le uštel?

Dopisi.

Iz Stare Oselice, 28. dec. Naša cerkev je dobila za Božič lep prt za veliki oltar. Dragocen je ta prt tem bolj, ker je delo — domače. Po inicijativi gospoda V. Dolinarja, vodje tukajšnjega kmetijskega društva, je izdelala Jerica Mrak, mlinarjeva hči na Trebiji, prt, da ima težko lepšega kaka cerkev na Kranjskem. Cipke so izdelane v štirih barvah, katere se prav lepo vjemajo, in vse delo je vredno, da krasi oltar Gospodov. Trudapolno delo je trajalo mesec dni in skoraj toliko noči. Zložile so zanje nekatere žene in dekleta domače fare iz Trebije, Podgore, Kladja in Fužine. Delo kaže, da ni treba Kranjcem hoditi po drage in malovredne tuje izdelke na Nemško ali pa k liberalnim trgovcem. Da je to res, kažejo mnogoštevilna priznanja od nemških trgovcev in trdk gospodu Dolinarju, kateri izdeluje vedno nove vzorce. Bog mu daj zdravje! Neskončno dobrotljivo Dete belehemsko naj blagemu, poštenemu gosp. V. Dolinarju in vsem darovalcem obilo poplača. Ivan Soukup, župnik.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi.

V sedanjem času, ko so mali narodi prisiljeni vzprejemati boj za pravice, da za življenje svoje, ne da bi sami iskali tega boja, temveč jim je usiljen, — potrebuje slovenski narod krepke generacije, močne v narodni zavednosti, silne v duševnem delu in jeklenega značaja. Morda je celo bolj potrebuje nego druga slovanska plemena, ker ga ovirata v stremljenju za duševni in narodni razvitek dva velika naroda; bolj je potrebuje tudi zato, ker nima prilike da bi svojo mladino lahko vzgajal na svojih visokih šolah; ko mu niti ni dovoljeno, da bi mogel na ljudskih in srednjih solah izobraževati vso mlado generacijo v slovenskih solah. Samo na Kranjskem je dokaj skromno preskrbljeno za srednje in ljudsko šolstvo slovensko, tako skromno, da to nikakor ne zadošča. Povsodi drugod, na Štajerskem, Primorskem in Goriškem in zlasti na Koroškem, kjer imajo Slovenci samo dve čisto slovenski ljudski šoli, so razmere grozne. In tako mnogokje izginja narodni čut in narodna zavest, celim pokrajinam grozi nevarnost, da se raznaradijo. —

Visoke šole, katere obiskuje slovenska mladina v Gradcu in na Dunaji, so nemške in njih duh je neprijazen, znanstvene njih težnje kali zavest, da veje tu sovrašтво do slovanskih narodov. Le malo število slovanskega dijaštva more študirati na slovanskih visokih solah, dasi je treba, da slovenska mladina v letih, ko je najbolj pristopna zunanjim vtiskom, ko se skoraj brez izjeme stavi temelj vsega nadaljnjega življenja, živi v čisto slovanskem ozdušju.

In zato je dotlej, dokler se ne osnujejo slovenske visoke šole, važno, da kar največje število slovenskih dijakov študira v naravnem središču zapadnega Slovanstva, v Pragi.

Tu spozna slovenska mladina vse življenje slovanskega naroda, kateri je vedno in povsodi izkazoval slovenskemu ljudstvu svoje izkreno prijateljstvo; tu v narodnostno ugodnejših razmerah nego v svoji domovini najde navdušenje za delo med svojim ljudstvom v bodočem življenju; tukaj spozna mej vsemi Slovani najbolj razvito narodno zavednost in trdni narodni značaj; tu ima v bogatih zbirkah in knjižnicah obilo pripomočkov za svoje študije, zlasti za študije v vseh strokah slavistike.

V Pragi, katero je veliko mesto, in vendar ne vlemesto po pojmu tistih, ki iščejo značaj metropole v pouličnem vrvenju podnevi in ponoči, kjer v celem dijaštvu ni skupnih vezi, ki sicer goji zavest o osebni važnosti, ki pa zapeljuje mladino v prostem času od tega, kar je zanj najvažnejše, od študij, ni za slovenskega študenta tiste moralne nevarnosti, kakor na nemških univerzah.

Mej slovenskimi praškimi visokošolci so nahajajo sinovi revnih rodbin, katere jim ne morejo od doma pošiljati toliko podpore, da bi mogli v Pragi brez življenjskih skrbi se posvetiti svojemu poklicu. Ustanove, določene za slovensko mladino, ne veljajo za Prago, ampak le za Gradec in Dunaj.

Zato smo sklenili, da se podpira študiranje slovenskih dijakov na tukajšnjih visokih solah, ustanoviti društvo, ki bi omogočilo revnejšim slovenskim dijakom prihajati v kar najobsejšem številu na visoke šole v Prago.

Češko javnost, katera mora podpirati svoje dijaštvo gmotno, prosimo moralne podpore. Kdor hoče pomagati, nam je dobrodošel sodelovalec; toda pozivljati nečemo nikogar.

Zato se pa obračamo na slovensko javnost, na slovenske korporacije in posameznike z iskreno prošnjo, da nam ponudijo gmotne pomoči v obilni meri; kajti gre za dobro in važno stvar!

Podpora od doma ne teži, ampak veseli in tolaži tiste, kateri je potrebujejo.

Ker pa slovenski visokošolci v Pragi ne morejo dobiti slovenske ustanove, jih je treba tembolj podpirati. Ozirajte se toraj pri razdelitvi podpor več na Prago, nego na nemški Dunaj in Gradec.

Vsaki podpiraj po svoji moči!

Darovi in prispevki naj se pošiljajo na naslov: „J. U. Dr. Jos. Ettel z Hvozdomilu, advokat v Praze-Vinohrady, Palackého tř. č. 8.“ — dopisi in druge stvari pa za zdaj g. Fr. Tomšiču, nadinženeru v Pragi, Spálená ulice 24.

V Pragi, meseca decembra 1901.

Adolf Černý, redaktor „Slov. Přehledu“. JUDr. J. Ettel, advokat. JUDr. Boh. Franta, deželni svetnik. Josef Germ, akad. slikar. J. V. Hráský, redni profesor na češki tehniki. M. & Ch. Dr. Karel Chodounský, c. kr. univ. profesor, predsednik češke podružnice slov. plan. društva. Gr. Sporn. revident c. kr. drž. železnice. JUDr. Jos. Scheiner, advokat, predsednik Slovanskega Kluba. Fr. Tomšič, nadinžener. Radoslav Vidic, c. kr. nadkomisar. Ph. Dr. Ivan Žmauc, amauensis univ. knjigarnic.

Izjava.

„Slov. Narod“ je v svoji 299. številki dne 30. dec. t. l., poročajoč o prenehanju zavarovalnice „Unio Catholica“, hkrati takodržno zamahnil po naši „Vzajemni zavarovalnici“, da na podli napad ne moremo molčati. Mej drugim trdi, da se v klerikalnih krogih čujejo o „škofovi“ zavarovalnici čudne stvari, in da se ta razpusti tisti dan, ko pride prva revizija.

No, revizija se je že vršila pred tremi meseci in sicer vsled sklepa nadzorništva po strokovnjaku ene največjih avstrijskih zavarovalnic. Strokovnjak se je o natančnem uradovanju pohvalno izrekel in celo podjetje kot strokovno utemeljeno odobral.

Kaj se govori v „klerikalnih“ krogih o „Vzajemni zavarovalnici“, je nam dobro znano, ker smo s temi krogi v najtesnejši zvezi. Pozivljamo pa „Slov. Narod“, da naj čudne govorice in osebe, ki jih tvorijo o „Vzajemni zavarovalnici“ neki ljudje, javno imenuje, da obračunamo z njimi; sicer moramo misliti, da je namena pisanju „Sl. Naroda“ iskati kje drugod. Pa tudi tam ga bomo zasledili.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1901.

Nadzorništvo „Vzajemne zavarovalnice“.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. decembra.

Srečno novo leto! Ob koncu starega in na pragu novega leta nam je prijetna dolžnost, da svojim sodrušnikom, naročnikom in čitateljem iskreno želimo in voščimo: Veselo in srečno novo leto! Dolgo vrsto let že delujemo za verske, narodne in gospedarske koristi skupnega slovenskega naroda po krščanskih načelih, ki edina morejo biti geslo vsakega pravega slovenskega domoljuba. Ta načela hočemo z novim pogumom in podvojeno močjo zagovarjati neustrašeno tudi v bodoče. Da pa moremo točno ustrezati raznim željam ter uspešneje izvrševati svojo težavno nalogo, prosimo in vabimo vse svoje somišljenike, naj nas podpirajo s hitrimi, zanimivimi in povsem zanesljivimi poročili, da se čimdalje širi krog naših čitateljev. V to pomozi Bog!

Novoletno voščilo presvetlemu g. knezoškofu. Danes ob 10. uri se je zbral preč. stolni kapitelj z duhovščino ljubljanskega mesta v knežjem dvorcu, da svojemu ljubljensmu višjemu pastirju ob novem letu izrazi iskrena svoja voščila. Preč. gospod stolni dekan Zamejic je v prisrčnih besedah navajal razne vesele dogodke in pojave minolega leta, ki pričajo o živem krščanskem prepričanju našega ljudstva. Da bi se to prepričanje v novem letu še bolj utrjevalo v vseh slojih prebivalstva, to je goreča želja, ki jo duhovščina izraža svojemu višjemu pastirju. Presvetli knez in škof se prelubeznjivo zahvali za voščila ter goreče pozivlja duhovščino, naj i nadalje vestno izvršuje svoj vzvišeni poklic ter složno in vzajemno deluje za duševni in gmotni napredek prebivalstva. Vsemogočni Bog pa naj blagoslovlja požrtvovalno delo!

Klub katol.-narodnih poslancev v kranjskem deželnem zboru se je, kakor smo že včeraj omenili, konstituiral in je bil izvoljen predsednikom g. dr. Šusteršič njegovim namestnikom g. dr. Krek. — V parlamentarno komisijoso bili izvoljeni poleg prvih dveh: poslanci Povše, dr. Schweitzer, Arko, zapisnikarjema dr. Brejc in Jaklič. Klubu je pristopilo 17 poslancev, mej njimi tudi prevz. gospod knezoškof in g. deželni glavar.

Dr. Tavčar se menda boji galerije. Ko je v deželnem zboru včeraj dr. Šusteršič se izrazil, da njegova stranka ne bode prej mirovala, dokler ne doseže splošne volivne pravice, je izbruhnila galerija v gromovito odobralno ploskanje. To je bilo preveč za dr. Tavčarja. Obrnil se je v svoji mogočni jezi proti galeriji ter razprostrl svoje dolge in debele roke, karajoč galerijo in pomoči proseč pri predsedniku. Milo se nam je storilo, ko smo iz lica v lice mogli ogledovati dobro rejeno osebo, katero, kakor sam pravi, noben duhovnik ne more zama-

ševati. Posetniki galerije vprašamo Vas, g. doktor, javno sledeče: Ali mislite, da je galerija odrejena samo za mlekozobe liberalne dojenčke? Kadar so v preteklosti vpili in ploskali in rjovel k Vašemu govoru ter se drli s psovanjem, takrat niste prosili miru. Doktor Tavčar se boji že galerije, ni čuda, da ne bi se bal Nemcev!

Poročilo o zborovanju »Slovanske zveze« smo morali, žal, danes odložiti radi nedostajanja prostora. Obširno poročilo tega velevažnega zborovanja priobčimo v prihodnjih številkah.

25letnici. Dva č. g. župnika sta pred kratkim obhajala 25letnico svojega pastirovanja na isti župniji. Preč. g. Jan. Teran je meseca sept. v Ljubnem obhajal svojo 25letnico. In njegov naslednik v Štangi pri sv. Antonu č. gosp. M. Sajé je pa 21. dec. vže ondi 25 let kot župnik in učitelj na zaslini šoli. Zvečer 21. t. m. so v ta spomin Štangarji streljali, zvonili in cerkveni pevo in pevke so lepo zapeli nekaj primernih pesem.

Umrli je v Ljubljani mestni učitelj v pokoju gosp. Fran Pavlin. Na Dunaju je umrl profesor na ondotni tehniki Perger, ki je nekaj časa služboval v Ljubljani. V Gradcu je umrl podpolkovnik v pok., g. Rajmund Endlischeck, roj. Ljubljancan.

Pojasnilo k pozivu na volivce udov in namestnikov za cenilno komisijo ljubljanske okolice, priobčenemu v „Slovencu“ z dne 30. dec. 1901. št. 299.: Davkoplačevci iz ljubljanske okolice so nam včeraj poslali zapisek svojih kandidatov. A tega moramo popravljati. Preč. gospod Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polji in gosp. Anton Belec, posestnik in trgovec v Št. Vidu se dne 7. in 8. januarja 1902. ne moreta zopet voliti v cenilno komisijo za odmero osebne dohodnine, ker je prvi že ud in drugi namestnik te komisije. Tudi preč. gosp. Anton Hočevar, župnik na Brezovici, ne more v III. volivni skupini voljen biti, ker je uvrščen v II. volilno skupino. — Prosimo torej, da naj dotični odbor listo izpremeni, kolikor potrebno!

S pošte. Poštima oficijaloma sta imenovana poštna asistenta gg. Andrej Leskovšek v Mariboru in Jožef Beloglavec v Celovcu.

Naša zmaga. Pri občinskih volitvah v Makolah dne 30. jan. t. l. zmagala je katoliško-slovenska stranka v tretjem in drugem razredu v kljub vsem brezozirno strastnim naporom nasprotnikov. Župan naš bo: vrla neomahljiva skala slovensko-krščanska. Piše se Juri Skale. Slava! Stiger-Alušič pod mizo.

Iz Konjic. Preč. g. kanonik Jernej Voh, bivši nadžupnik v Konjicah, se je danes poslovil iz Konjic. Udje „kat. pol. društva v Konjicah“ so se zbrali k izvanrednemu zborovanju in so se mu zahvalili za tako plodonosno desetletno delovanje kot prvomestniku „kat. pol.dr.“ in ga imenovali častnim predsednikom. Nikoli še ni bila krasno okinčana dvorana tako napolnjena. Danes zjutraj se je še enkrat ljudstvo hotelo posloviti od svojega bivšega tako dobrega in milega nadžupnika in je cerkev popolno napolnilo. Duhovščina dek. se je pa polnoštevilno zbrala v Konjicah in se poslovila od svojega dekana. V cerkvi je čakalo opoldne mnogo vernega ljudstva, ki je g. kanon. spremljalo na kolodvor. Tamka je bila zbrana inteligenca konjiška, da b srečno pot voščila odhajajočemu gospodu med temi bili so g. dr. Rudolf, g. Sepič, g. Ogorevc itd. Naj spremlja mili Bog novega g. kanon. na vseh potih in blagoslov njegovo novo delo!

Na Silvestrov večer se vabijo člani »Mestanskega kluba« danes zvečer v društvene prostore »Katoliškega Doma«.

Deželni zbor štajerski je po kratki razpravi votiral proračunski provizorij za prvo polletje 1902 in je vsprejel predlog dež. odbora, s katerim se mestni občini v Gradcu dovoljuje najeti posojilo v najvišjem znesku 1,600.000 K v pokritje primanjkljaja v izrednem gospodarstvu dež. zaklada za 1902.

Koncert „Glasbene Matice“. „Glasbena Matica“ priredi v nedeljo dne 5. jan. varija t. l. koncert v proslavo 60letnice skladatelja dr. Antona Dvořáka, častnega člana „Glasbene Matice“, v zgornji veliki

dvorani „Narodnega doma“ pod vodstvom koncertnega vodje g. Mateja Hubada. Pri koncertu sodelujejo: gospod Fran Pacal, c. kr. dvorni operni pevec na Dunaju, gđ. Mira Dev, pevski zbor „Glasbene Matice“ in godba c. in kr. pešpolka št. 27., pomnožena s člani „Glasbene Matice“. Vspored (izvajajo se izključno skladbe dr. Antona Dvofaka): 1. „Divja žena“. Simfonična pesem za veliki orkester. Op. 108. (Snov iz narodne pravljice in K. Jaromir Erbenove balade.) 2. Arija za tenor iz opere „Dimitrij“. Poje gospod Fran Pacal, c. kr. dvorni operni pevec. 3. „Carneval“. Ouverturna za veliki orkester. Op. 92. 4. a) „Namenjeno je nama“, b) „Zadnja želja“. Dvospeva za sopran in tenor, pojeta gđ. Mira Dev in gospod Fran Pacal. 5. „Golobek“. Simfonična pesem za veliki orkester. Op. 110. (Po baladi K. Jaromir Erbenovi.) 6. Pesmi. Poje gospod Fran Pacal. 7. a) „Padle so pesmi v dušo mi.“ Mešan zbor a capella. Št. 1. iz op. 63., b) 149. psalm. Za mešan zbor in orkester. Op. 79. Poje pevski zbor „Glasbene Matice“. — Začetek točno ob 5. uri popoldne, konec ob 7. uri. — Cene prostora: 1. do 3. vrste po 4 K, od 4. do 8. vrste po 3 K, od 9. vrste naprej po 2 K; stojišča po 1 K 20 h; dijaške in garnizijske vstopnice po 60 h. — Vstopnice, programi in besedilo zborom se dobivajo v trgovini gospoda J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri blagajnici.

V Gotni vasi pri Novem mestu je božični večer umrl dobroznani možiček Anton Javornik, ki je leto in dan na postelji premolil in prekašljaj. Drugi dan ga pride sosedinja kropit in potožiti, da taki mrjo, ki bi lahko še živeli, za njo pa smrt ne ve, dasi ima že osem križev in obilo bridkosti. Popoldne istega dne gre mimo potoka v cerkev, spudrsno se ji, pade v vodo in utone. Prepustimo Bogu, naj on nam naša leta šteje!

Novoletno veselico priredi katol. društvo rokodelskih pomočnikov v sredo, dne 1. januarja 1902 v društvenih prostorih Komenskega ulice št. 12 v Ljubljani. Vstopnina od 1 do 5 vrste 60 vin., od 5 do 10 vrste 40 vin., stojišča 20 vin. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Katoliško društvo slov. učiteljic v Gorici je imelo dne 24. decembra svoje redno zborovanje. Predsednica je govorila o Antonu Wiggemannu, normalnem učitelju in šolskem nadzorniku, učencu in zvestemu sodelovalcu nepozabnega Bernarda Overberga. Prebrala je potem društvenicam povest „Nepozabni sveti večer“. Podarila je društveni knjižnici novo knjigo „Markus Fides“. — Društvenice so pele „Alma redemptoris“ in „Laetentur coeli“. — 29. in 30. decembra je predsednica zastopala društvo pri občnem zboru „Slomškove zveze“ v Ljubljani. — Prihodnje zborovanje bode dne 12. jan. ob 10. uri.

„Südsteierische Presse“. Z novim letom odstopi dosednji urednik „Südsteierische Presse“ dr. g. Šegula.

Pogorela tovarna. V Polzeli je pogorela Sieglova tovarna za izdelovanje colnih meril.

Umrli je 24. t. m. in bil na sv. Štefana dan pokopan na Primskem pri Litiji tamošnji organist in mnogoletni župan Matej Draksler, star 83 let. Marsikomu je žalostinko pri pogrebu sam zložil in med sv. mašo na koru popeval tako ginljivo, da so se med sv. opravilom solzili ne le pokojnikovi sorodniki, ampak tudi drugo ljudstvo. Za vsako nedeljo in praznik je priredil kako novo pesem, mnogokrat pa kar med župniškovo propovedjo iz evangelija in pridige hitro sam zložil in koj pri drugem delu sv. maše jo že zapel. V napevih ni bil ravno izbirčen, če ni bilo drugače, si ga je pa kar v naglici izposodil iz kake druge pesmi. Gostilna njegova široko znana na „Kopačiji“ je bila vedno na dobrem glasu. Svojim gostom je bil pravi humorist, šaljivih dvrtipov ma ni nikdar zmanjkalo. S svojo marljivostjo in varčnostjo je zapustil potomcem precejšnje premoženje, vzgojil je tudi sina za organista brez vsake druge šole. Ker je bil pokojnik po širnem svetu znan, naj služijo te vrstice njemu v slovo in v spomin pri njegovih znanih prijateljih, telesni ostanki njegovi pa naj počivajo v miru na Primskem na gričku pri romarski cerkvi

Marijini, kateri je dolgo vrsto let prepeval čast.

Ljubljanske novice. Otvoritev nove mestne ubožnice se je izvršila danes dopoldne. — Peš po Evropi. Anton Hausman, ki s svojo rodbino peš potuje po Evropi, pride jutri v Ljubljano, kjer ostane en dan. Z Dunaja je Hausman šel 12. septembra in je peš prepotoval doslej 19 800 km. — Umrli je gđ. Marija Gestrin v 67 letu svoje starosti. — Mlada roparja. Desetletni Leopold Žorž in 12letni Mat. Vojska sta ulomila v barako Marije Sovc v Linhartovih ulicah in ukradla iz barake nekaj blaga in 1 K 16 v. — Mrtvo truplo otroka žensk. spola našel je včeraj hlapec Frančišek Bazin na Sirkovem travniku ob Tržaški cesti pod železničnim tirom. Truplo je bilo skrito pod grmovjem in popolnoma nago. Glava se je le malo držala trupla, na vratu in na jedni roki je imel otrok veliki rani, kateri ste bili najbrže narejeni z jako ostrim orodjem. Mrtvo dete bilo je jako močno videti in ni moglo biti dolgo, kar je bilo umorjeno. Truplo prenešeno bilo je v mrtvašnico, a po neusmiljeni materi se pridno poizveduje. — Skupaj trčila sta vozniški elektriškega voza Paš in hlapec T. Pirkeš včeraj ob pol 6. uri zvečer v Prešernovih ulicah. Hlapec privozil je iz Perlesovega dvorišča tako naglo, da Paš ni mogel elekt. voza ustaviti klub temu, da je vozil počasi. Hlapcu je voz zdrobilo na več kosov. — V sled bogokletstva zasledovanega Ivana Verbič prišla je včeraj policija in ga poslala delat pokoro na Žabjak. — Tatica Marijana Babnik naredila je prepovedano pot; zasačil jo je stražnik in morala je iti z njim. — Napil se je premogarski hlapec Franc Černe tako, da je pustil konje, ki so potem sami vozili premog po mestu. Hlapcu dali so vsled njegove pijanosti na „rotovžu“ posebno sobo, kjer je svojo pijanost prespal. — Zgubljeno: Marija Babšek je zgubila usnjato denarnico z 8 K; Franc Germek pa srebrno uro, vredno 16 K. — Ljubezniv sin Janez Petač obiskal je za novo leto svojega očeta in je v njegovi nenavzočnosti ulomil v omaro in mu iz iste 7 K ukradel, potem jo je pa zopet popihal v svet. — Z vizitnicami novo leto voščiti hodila sta včeraj po Rimski cesti dečka Josip Oblak in Frančišek Kamnikar z Glinca in pri tem seveda vzela, kar jima je kdo za novo leto stisnil v roko. Žal, da jima je „gšeft“ preprečil njuna pota opazujoč policaj in jima prijazno povedal, da naj gresta z njim skupaj novo leto voščiti na rotovž. — Elektriška železnica povzela je na Dunajski cesti nekega psa.

Unio catholica je vsled odloka deželnega predsedstva nižjeavstrijskega morala ustaviti svoje poslovanje. Kuratorjem je izvoljen dunajski advokat dr. Pattai. Mi se danes ne bomo na drobno spuščali v vzroke, ki so pospešili propad imenovane zavarovalnice, ter si pridržujemo pojasnjenje vse stvari za eno prihodnjih števil. Pač pa moramo konstatovati, da se je že med nami pričela od strani nekaterih grda gonja po zavarovancih, ki so bili doslej zavarovani pri „Unio catholica“. No, to bi nazadnje ne bilo nič novega in čudnega, zakaj vsak si pomnoži in razširi trgovino na pošten način, kjer in kakor more. Ker pa dotičniki hkrati blatijo in obrekujejo našo domačo „Vzajemno zavarovalnico“ iz očitnega vzroka, da ji odvzemo čim največ novih članov, štejemo si v časnikarsko dolžnost, da opozorimo svoje somišljenike in zlasti prečastito našo duhovščino na to, da naša „Vzajemna zavarovalnica“ ni bila v nobeni zvezi z „Unio catholica“, naj se ne dajo varati po liberalnih spletkah, ampak naj po združniškem geslu „Svoji k svojim“ pristopijo k domači zavarovalnici, ker s tem podpirajo razvoj domače organizacije. Prijatelji, ne dajmo se slepiti od svojih nasprotnikov!

Morilca svoje žene Frančiška so baje, kakor se čuje, še-le danes ob 1 uri 5 minut odpeljali iz Ljubljane v spremstvu dveh orožnikov. Frančišč je bil uklejen in jako blede. Ljudje so se gnetli okoli njega, ko je v čakalnici v orožniški družbi čakal na vlak. Frančišč ni nobenemu pogledal v obraz.

Lurška voda. Podpisani naznanja, da z lurško vodo za nekaj časa ne more postreči. Kadar bo to mogoče, se objavi v časopisih.

L. Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani.
50 000 konj za Angleže Do konca marca ukrcati hoče Angleška na Reki 50.000 konj v 55 parobrodih.

Musica sacra. V stolni cerkvi pontifikalna maša ob 10. uri: Instrumentalno slavnostno mašo zl. Ant. Foerster, graduale „Viderunt“ zl. Z. Skuhersky, ofertorij „Tui sunt coeli“ zl. Jos. Haydn. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Tretjo mašo v A. moll zl. B. Hahn, graduale „Viderunt“ zl. Ant. Foerster, ofertorij „Tui sunt coeli“ zl. G. E. Stehle.

Oče morilec. V Jaromiru na Češkem se je kolar Jožef Fierbach sprl s svojim sinom. Razljučen oče je zagrabil ostro brušeni nož in ga s tako silo zasalil v sinove prsi, da se je sin mrtev zgrudil na tla.

Volitve v zarvevalno za tlačaj nezgod na Češkem izpadle so neugodno za Čeha. Skrajni terorizem in premenjeni volivni red od nemškega vodstva je proizročil, da so Čehi propadli s svojo listo. Nasprotno pa tudi češki vodilni krogi niso svoje dolžnosti v polni meri izpolnili, kar je obžalovanja vredno.

Trust za jajca. V New Yorku se je ustanovil trust za jajca. Družba je kupila petnajst milijonov ducatov jajc. Cene jajc bode tako zvišala, da bo družba zaslužila pri kupčiji nad milijon dolarjev.

Draga kurjava. V Nürnbergu je nek trgovec pustil na mizi med časopisi 3000 mark. Njegova žena je časopise zagrabila in jih pobasala z denarjem v peč.

Proslavljanje Viktorja Hugona. „Naše Listy“ pišejo: „Ne le Francija, ampak celi literarni svet pripravlja se, da proslavlja rojstvo Viktorja Hugona. „Narodni Listy“ naznanjajo že novico, da se tega veselja udeležijo tudi Čehi. Ni čuda, dostavlja prvi list, saj češko-francosko prijateljstvo ni nič drugega kot „parada“, ki nima nobenega pomena v našem političnem razvoju; pri tem je tudi jasno, da traja navdušenje le toliko časa, dokler vino šumi v steklenici. Mi bi želeli s katol. stališča, da bi kdo natanko opisal delovanje Viktorja Hugona in pokazal vse njegove nedoslednosti. Sedaj ne ve, kako bi cerkev povzdigoval, sedaj zopet ne ve, kako bi jo mogel dosti ponižati. Tak je bil Hugon, ki je bil sedaj vneti prostozidar, sedaj zopet navdušeni častilec Boga in zlasti Jezusa Kristusa, oni, ki je premišljeval, ali bi Napoleona I. častil in proslavljal, ali pa obsodil in kritikoval.

Umor v železniškem vozu. V vlaku, ki je vozil med Nizzo in Monte Carlo, je bila 20letna Hirunner v železniškem vozu umorjena in oropana. Roparji so deklici odrezali glavo, truplo pa vrgli na železniški tir.

Glavni dobitnik zadel delavec. Zadnji glavni dobitnik 1861. drž. srečk v znesku 300 000 K je zadel gozdni delavec Fr. Macho v Rottenschachenu okraj Gmünd. Pred 20 leti si je mož toliko prihranil, da je kupil spomenik.

Psu spomenik na grob. Neka Miss Thompson v Baltimore, Md. je dala postaviti na grobu svojega psička mramornat spomenik. Psi ji je bil pripeljal pred leti njen svak iz Pariza. Kužek je bil res lep, vendar ni zaslužil tolikoga žalovanja, kakoršno mu je izkazovala cela rodovina tedaj, ko je poginil. Psi so pokopali na najlepšem delu vrta in sedaj mu je dala pri smojena babnica postaviti še spomenik.

Ulom v železniško blagajno. Na državnem kolodvoru v Pragi so neznan tatje po noči ulomili v železniško blagajno in odnesli 3684 K.

Najnovejša razstava v Parizu Pariz ima sedaj razstavo motorskih vozov in velocipedov. Razstavo je otvoril predsednik republike. Pridno jo obiskuje belgijski kralj, velik ljubitelj motorskega športa.

Konec glavnega mesta. General Gallieni namerava na mestu Antananarivos, dosedanjega glavnega mesta Madagaskarja, luko Tamatawe na vzhodnem obrežju proglasiti glavnim mestom otoka.

160letna zamorka je umrla te dni v Braziliji. To je bila zadnja sužnja, rojena še v Afriki.

Novo gledališče na Dunaju. Z zgradbo novega gledališča na Dunaju na takezvani Landstrasse prične prihodnjo pomlad.

Zamorci niso ljudje. Neki Amerikanec Book and Bible House v St. Louis-u ni hotel biti med porotniki, ki so imeli prisoditi odškodnino v svoti 5000 dolarjev neki zamorki. Zahtevala je to svoto, ker se je pri vožnji po železnici vsled nesreče zelo ranila. Omenjeni Amerikan in vodja je trdil, da zamorec ni človek in da nima nobene pravice do odškodnine. Vsled tega prepričanja ne more baje biti tudi sodnik v tej zadevi. Mac Callen je potrdil to izvajanje in ga je oprostil porotniške

službe. Glejte svobodno Ameriko! Tajiti človeško pravico je gotovo najsurovejša nečlovečnost!

Kotiček za liberalce. Kadar se liberalni inteligenci stopi na prste, tedaj svojo jezo „Narod“ kaže v brezsrčnosti in psolkah. O dr. Šusteršiču včeraj piše, da je v dežel. zboru „nastopil kakor nastopajo pijane babe v duhovniških konsumih“, „krulil je, babe znani štirinožec“, „Vse se je dr. Šusteršiču reklo, samo človek ne.“ „Se mu utegne zgoditi, da če postane še kdaj nesramen, da ga bodo ali za ušesa vlekli iz zbornice ali ga z brezami spodili čez prag, kakor se čucka spodi iz cerkve.“ Tako globoko je dr. Šusteršič zadel to „inteligenco“! Radi bi včeraj gotovi ljudje psovali dr. Šusteršiča, a si niso upali. Pogum nekaterih ljudi je precej odvisen od raznih vplivov. Dr. Šusteršič se papirnatega „Naroda“ ne bo vstrašil, za vsak slučaj pa bodi liberalcem povedano, da imajo naši poslanci več poguma, kakor si morda mislijo liberalci. Tavčar je doma s poljanskih hribov, Hribar je doma iz Trzina. Naj bosta prepričana, da bodo znali katoliško-narodni poslanci z njima govoriti — p o g o r e n j s k o !

Društva.

(Božičnico) priredi katol. društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki na novega leta dan, dne 1. jan. 1902 v društveni dvorani, po tem-le vsopredju: 1. M. pl. Farkaš: „Oj Hrvati, o junaci“, koračnica, udarja tamburaški zbor. 2. Janez Laharnar: „Kedar novo leto pride...“, poje mešan zbor. 3. J. Aljaž: „Triglav“, poje moški zbor. 4. Straus-Farkaš: „Ankina polka“, udarja tamburaški zbor. 5. A. Foerster: „Naše gore“, poje mešan zbor. 6. Nagovor g. predsednika. 7. Božični oratorij. Po besedah sv. pisma zložil za mešan zbor, četvero- in solospjev s spremljevanjem harmonija H. F. Müller, op. 5. Oratorij obsega 20 točk v šestih oddelkih. Med šestimi posameznimi deli oratorija se pokaže šest živih slik in sicer: 1. Hrepenenje po Odršeniku (kralj David). 2. Angelovo oznanjenje Mariji. 3. Angelovo oznanjenje pastircem. 4. Pastirci pri jaslicah. 5. Sv. trije kralji. 6. Božično veselje. Iz posebne prijaznosti sodeluje pri tej veselici vrhniški cerkveni pevski zbor. Začetek točno ob pol 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin., stojišče 40 vin. K obilni udeležbi vabi najljubneje o d b o r.

(Prijetno božičnico) je priredil odbor I. ljublj. delav. kons. društva in Ljubljani minulo nedeljo zvečer društvenikom in njih otročičem. Krasno božično drevesce, ki je bilo prvič prižgano na sveti večer, se je zasvetilo tudi sedaj v vsi svoji krasoti. A ker se je obenem tudi krivilo pod tebi lepih naveskov za male otročiče, je bilo tudi te treba odtrgati in razdeliti med nje. To je bilo veselje! A mej obdarovanci so bili tudi junaki. Učene glavice, ki komaj vidijo na mizo, so lepo deklamirale božične pesmice. Marsikako oko se je pri tem zasolilo. Srca odraslih so pa poleg druge zabave posebno razveseljevala izborne pevke-članice, ki so zato žele zasluženo pohvalo. Vsi veseli in zadovoljni so ostavili udeležniki, ki so napolnili prostore do zadnjega kotička, res prijetno zabavo.

(Na korist družbe sv. Cirila in Metoda) plešejo rakovski samci dne 4. jan. 1902, v prostorih gosp. A. Beleta na Uncu pri Rakeku. Začetek ob 8. uri zvečer. Obлека: promenadna. Godba: sl. meščanska ljubljanska. Vstopnina: 2 K. Dame proste. NB. Pri posameznih vlakih čakajo vozovi.

Telefonska in brajerna poročila.

Slovenska Bistrica, 31. decem. Okrajni zastop si je izvolil slovenskega načelnika Rogina. Volilo se je dvakrat. Pri volitvi podpredsednika je srečka odločila za Slovence. Za ostala štiri odborniška mesta je srečka določila Nemce.

Dunaj, 31. dec. Proračunski odsek je sklican na dan 8. januarja. Zasedanje državnega zbora se prične še le okoli 20. januarja. Pogajanja vlade s strankami se nadaljujejo.

Dunaj, 31. dec. Od danes naprej izhaja pod vodstvom poslanca Klofača na Dunaju češki dnevnik „Česky Viden“.

Praga, 31. decembra. Vsenemška zveza je odklonila sprejem v svojo zvezo poslancu dr. Tschanu.

Lvov, 31. dec. Voditelj demokratov Romanovicz bode izvoljen deželnim odbornikom. Radi tega odloži svoj državnozborni mandat in bo mesto njega kandidoval bivši poslanec Rutowski.

London, 31. dec. Angleške čete so na Gvineji podjarmile pleme Aros.

Tanger, 31. dec. Mesto Sasi je bilo včeraj 10 ur tri metre visoko poplavljen. V glavni ulici se je podrla

mного prodajalnic in blago je voda odnašala v morje. Nad 200 oseb je utonilo. Carinska hiša in več skladišč je popolnoma zginilo. Škoda je veličanska.

Umrli so:

27. decembra. Gašper Sterle, gostad, 84 let. Crna vas 15. ostarelost. — Josip Kolar, notar, 34 let. Mestni trg 9. abscessus.
28. decembra. Jakob Čop, delavec. 81 let. Radeckega cesta 11. ostarelost. — Otilija Jenčič, zasebnica, 63 let. Studentovske ulice 3. paralysis cordis. — Marija Krainer, zasebnica 89 let. Gorupove ulice 3. ostarelost.
V bolnišnici:
26. decembra. Luka Orehar, dninar 63 let. pneumonia dextra.

Zitne cene

dné 28. decembra 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad 1902 K 9-08 do 9-09
Rž za pomlad 1902 7-68 do 7-69
Koruzna za maj-junij 1902 5-76 do 5-77
Oves za pomlad 1902 7-79 do 7-80

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april 1902 K 8-88 do 8-89
Rž za april 1902 7-41 do 7-42
Oves za april 1902 7-48 do 7-49
Koruzna za maj 1902 5-43 do 5-47

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška K 8-70 do 9-40
južne žel. 8-85 do 9-25
Rž 7-65 do 7-75
Ječmen 7-20 do 8-60
ob Tisi 6-75 do 7-75
Koruzna ogerska, stara 5-85 do 5-75
nova 5-40 do 5-50
Činkvanti 6-60 do 7-00
stara 6-20 do 6-50
Oves srednji 7-65 do 8-80
Fižol 7-75 do 10-75

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 756 0 mm

čas opazovanja	stanje barometra v mm.	temperatura po Celsiusu	vetri	nebo	padavine v milim.
30. 9. zveč.	744.8	2.4	sl. jug	oblač.	
31. 1. zjutr.	745.6	0.2	brezvetr.	megla	0.0
2. 2. popoln.	745.7	0.8			

Srednja večerajšnja temperatura 1.3. normale: -2.6°

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dné 22. do dné 28. decembra.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	130		Pšenična moka 100 kg	28	50
" II. " "	110		Koruzna " "	16	50
" III. " "	110		Ajdova " "	27	—
Telečje meso " "	135		Fižol, liter	—	30
Prasice " sveže	150		Grah, " "	—	50
" prek. " "	180		Leča, " "	—	20
Kostrunovo meso	80		Kaša, " "	—	20
Maslo " "	240		Ričet, " "	—	—
Surovo maslo . . .	2		Pšenica . . . 100 kg	19	50
Mast prasice . . .	150		Rž	15	—
Slanina sveža . . .	130		Ječmen	13	60
" prekajena . . .	160		Oves	17	—
Salo	130		Ajda	14	—
Jajce, jedno . . .	8		Proso, belo, . . .	16	—
Mleko, liter . . .	20		navadno . . .	15	—
Smetana, sladka liter	80		Koruzna	14	—
" kislá	80		Krompir	4	20
Med kg	—		Drva, trda, m ³	9	60
Piščanec	120		" mehka, " "	5	80
Golob	40		Seno, 100 kg . .	7	—
Raca	—		Slama, " "	6	—
Zajec	—		Stelja, " "	—	—

1258 1—1

Bogu Vsemogočnemu se je dopadlo, našo ljubljeno, nepozabljivo sestro, svakinjo in teto, gospodično

Marijo Gestrin

v 67. letu njene starosti, prevideno s svetimi zakramenti za umirajočo po kratki bolezní, k Sebi v boljšo hodočnost poklicati.
Pogreb se boče vršil 1. januarja 1902 ob 4^{1/2} uri popoldne iz hiše žalosti na Kongresnem trgu št. 5 k sv. Krištofu.
Sv. maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.
Predraga ranjca se priporoča v prijazen spomin in molitev.

Ljubljana, dné 30. decembra 1901.

1249 1—1

Žalujoči ostali.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Srečno, veselo novo leto

želita vsem cenjenim starim in novim gostom restavracije Auer-jevih dedičev kakor tudi prijateljem in znancem

239 1—1 Alojzij in Marija Rasberger.

Zahvala. 1257 1—1

Za premnoge dokaze prisrčnega sočutja, ki so nam došli od strani znancev in prijateljev vodom smrti naše drage, iskreno ljubljene matere, oziroma tašče, babice in prababice, gospe

Marije Krajner

zasebnica

na tako dobrohoten način, za mnoge krasne darovane vence, za številno častno spremstvo k zadnjemu počitku nepozabne pokojnice, in častitum gospodom pevcom za guliivo petje izrekamo iskreno, najtoplejo zahvalo

globoko žalujoči ostali.

Ljubljana, dné 30. decembra 1901.

Zahvala in izjava.

Načelstvo kmetijskega društva in ljudske hranilnice in posojilnice v Rečici ob Savinji izreka srčno zahvalo vlč. g. Melhijor-u Zorko, ustanovitelju in bivšemu prvemu načelniku obeh zavodov, sedaj kaplanu pri Sv. Marjeti niže Ptuj, da je ubožnim otrokom blagovolil 60 K poslati kot božično darilo. Ker je znano, koliko je ta gospod zavoljo svojega koristnega delovanja od mnogih strani trpeti moral, kako so ga nasprotniki v liberalnih slovenskih in nemških listih obrekovali in pri vseh mogočih oblastvih lažljivo črnili, smo in moramo biti hvaležni, da nam je ostal vedno zvest. Vse iste napade in krivice načelstvo odločno obsoja, neustrašenemu prijatelju kmečkega ljudstva pa izraža popolno zaupanje.

Izjavljamo še, da imenovani gospod za povračilo svojih velikih gmotnih stroškov ni nikdar niti vinarja sprejeli hotel, akoravno je obiskoval naši zadrugi iz precej oddaljenega laškega, konjiškega in ptujskega okraja.

Kako natančno je ta gospod v cerkvi in šoli svoje dolžnosti izpolnjeval, kako ljubljani je bil pri otrocih in katoliških poštenih župljanih, kako nas je podpiral v občinskem odboru in krajnem šolskem svetu, to je nam še sedaj tako dobro v spominu, da mu le zloben ali zaslepljen človek more kaj očitati. Mi dalje dobro vemo, da smo rečiški posestniki edino z duhovniško požrtovalno pomočjo postali trdnjava, katero razruši le višja oblast.

Slava takim duhovnikom!

Rečica, dné 20. grudna 1901.

Anton Fürst,

načelnik kmetijskega društva.

Ivan Matek,

načelnik ljudske hranilnice in posojilnice v „Rečici ob Savinji“.

Vsem znancem in prijateljem vošči

1245 1—1

veselo in srečno novo leto
redbina Karel Pellak.

Prisrčna voščila

vsem velečastitum gostom, prijateljem in znancem

1244 1—1

povodom novega leta!

Velespoštovanjem

Jakob Hafner s soprogo

restavratör na juž. kolodvoru v Ljubljani

Vsem svojim cenj. gostom in odjemalcem kakor vsem prijateljem in znancem želim

srečno in veselo novo leto!

S spoštovanjem

Avguštin Zajec,

1243 1—1 gostilničar na Rimski cesti 4.

Veselo novo leto

želi 1242 1—1

Jakob Zalaznik.

Vsem častitum obiskovalcem moje kavarne, kakor tudi vsem znancem in prijateljem želim

srečno veselo novo leto

proseč jih nadaljne naklonjenosti tudi v novem letu.

1253 1—1

Fran in Marija Krapeš.

Prav srečno zdravo novo leto

želim prečastiti duhovščini, cenjenim naročnikom ter vsem znancem in prijateljem, zahvaljujoč se na naklonjenosti in proseč nadaljne dobrohotnosti.

Velespoštovanjem

Alozij Večaj, pečar

1245 1—1 Ljubljana, Opekarska cesta 9.

Veselo in srečno novo leto

želim vsem častitum prijateljem, znancem in odjemalcem.

Priporočaje se daljni naklonjenosti

spoštovanjem

Franc Čuden,

1268 1—1 v Ljubljani Mestni trg.

Zdravo, srečno novo leto

voščim vsem prečast. in spoštovanim naročnikom, prijateljem in znancem ter se priporočam tudi nadaljni naklonjenosti

Fr. Dežman,

1267 1—1 knjigovez v Ljubljani.

Vsem čast. prijateljem, znancem, gostom in odjemnikom vina, obeh gostiln želim udano s svojo so-progo prav

1254 1—1

veselo in srečno novo leto

Alozij in Ana Zajec,

Spodnja Šiška, Ljubljana.

Prav zdravo, srečno novo leto

voščim vsem častitum naročnikom, prijateljem in znancem ter se priporočam nadaljni naklonjenosti.

Spoštovanjem

1256 1—1

Simon Juvan.

Prečastiti duhovščini in vsem svojim častitum odjemalcem in prijateljem voščim

1257 1—1

veselo in srečno novo leto.

Leopold Tratnik,

pasar v Ljubljani, sv. Petra cesta.

Veselo novo leto

prečastiti duhovščini, slavnim cerkvenim predstojništvom, znancem in prijateljem, zahvaljujoč se za vse obilno dosedaj izkazano mi zaupanje, ob enem se pa priporočam i v bodoče v obilna cenjena naročila.

Velespoštovanjem

Ivan Kregar

pasar.

Srečno, veselo novo leto

želita vsem svojim p. n. gostom proseč jih i nadaljne naklonjenosti

Josipina in Karol Počivavnik

1240 1—1 hotel „Lloyd“.

Veselo srečno novo leto

vošči vsem svojim p. n. naročnikom, prijateljem in znancem, zahvaljujoč se za v minulem letu blagohotno izkazano mu zaupanje ter priporočujoč se v obilna nadaljna naročila.

Velespoštovanjem

1264 1 1

Fran Breskvar,

knjigovez.

Srečno in veselo

novo leto

vsem častitum gostom

1259 1 želi

pivovarna Ivan in

Fani Hafner.

Srečno in veselo novo leto

vošči svojim naročnikom

Avguštin Repič,

1254 1—1 sodarski mojster.

Vsem našim častitum gostom voščiva

veselo

novo leto

P. in M. Kriseh

1250 1—1 pri „Zvezdi“.

Srečno in veselo novo leto

želim vsem č. gg. duhovnikom in gg. naročnikom. Zahvaljujem se za vsa naročila, in se za nadalje priporočam.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kastelic

krojaški mojster

Ljubljana

Vodnikov trg.

Prostor

za gostilno se v Ljubljani želi dobiti v najem.

1253 2—1

Kdo, pové upravništvo „Slovenca“.

Hiša je na prodaj

v Kolodvorskih ulicah št. 14 iz proste roke po primerni ceni.

1251 3—1

Več se izve ravno tam pri lastnici hiše.

Vsak dan najfinejše in sveže pustne krofe

priporoča
slaščičarna R. Kirbisch
Ljubljana, Kongresni trg. 1235 8-1

Poštna odpraviteljica in telegrafistinja

s prav dobrimi spričevali išče službe in je pripravljena jo takoj nastopiti, če treba. 1247 6-2
Naslov je: A. K. E., poste restante Vipava.

Proda se takoj ali s 1. februarjem
dobroupeljana 3 3

trgovina mešanega blaga

na večjem trgu Dolenjskem, pod jako
ugodnimi pogoji. Združena s trgovino je
tudi kupčija z deželnimi pridelki.

Več se poizve v upravnistvu „Slovenca“

Spodaj podpisani se uljudno priporočam
pr. čast. duhovščini in slav. občinstvu za vsa

kamnoseška dela,

kakor: nagrobne spomenike, cerkvena
in stavbinska dela itd. 1236 3-2

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Finžgar, kamnosek,
Škofja Loka, Spodnji trg št. 60.

Lak za šolske table, non plus
goči tako lahko pisanje, kakor na škrti. Dobiva se
pri tvrdki BRATAEBERL v Ljubljani, Franci-
škanske ulice. 228 21 11-5
Vnanja naročila proti povzetju.

E. Zbitek-ov v Novi Štifti

zavod za izdelovanje ste-
klenomozaicnih božjih
grobov, lurskih duplin in
altarjev za procesije ob
sv. Rešnjem Telesu.
Odlikovan od Nj. svetosti pa-
peža Leona XIII. priznanja
katoli. teolog. akademije v Pe-
terburgu, nemškega misijona
v Carigradu itd. 132 4-2
ilustr. ceniki zastoj. Vse pošiljke zagotovljene.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim
in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa
domače zavarovalne družbe prve vrste. 413 39
Ponudbe pod „1.798“, Gradec, poste restante.

Svojo veliko zalogo naravnega vina na debelo

priporoča 1194 3-2

Jernej Stele,
v Spodnji Šiški št. 172.

Glasbeno
orodje
priporoča
Adolf Stowasser
in sin
v Gradcu.

robila iz plehovine, piščalke iz lesa in go-
dala, priznane najboljše vrste, po nizkih cenah
Vsa popravila se izvrše urno, dobro in poceni.
Nov cenik brezplačno in poštne preste. 898 10-10

Sveče za cerkev,

pristno, zanesljivo blago,

priporoča po zmerni ceni

A. POKORNY,

svečar 1180 8-4

v Celji, Gledališke ulice št. 3.

897 Priznana naravna 3231
istrska vina
pošiljata po nizki ceni
Rebec & Zalaznik, Pulj.

Kuharica

išče službe pri kakem gosp. duhovniku ali
pri kaki drugi poštenu hiši pri majhni dru-
žini. — Večletna spričala na razpolago. —
Ponudbe se prosi do 15. januarja 1902 pod
črko M. poste restante, Ljubljana. 1219 2-2

Ciril- Metodov stenski- skladni koledar

1216 6-6

Je izšel v 1. eni modri
obliki s podobo slovenskih
blagovestnikov v barvah.

Cena izvodu K 1.40, po
pošti 20 h več.

Dobiva se v trgovinah v
Ljubljani in pri založniku,
tiskarna Anton Slatnar v
Kamniku.

Hranilnica in posojilnica v Trnovem
na Notranjskem razpisuje

mesto tajnika

z letno plačo 960 K.

Zahteve: 1. Spretnost v knjigovodstvu;
2. znanje slovenskega in nemškega jezika
v govoru in pismu; 3. znanje zemljeknjiž-
nega poslovanja, v kolikor zadeva posojil-
nice, 4. položitev kavicije, katero določi pri
posamezniku odbor.

Prošnje je vložiti pismeno najkasneje
do 7. januarja pri gornji zadrugi.

1237 3-3

Načelstvo.

Prodaja konj!

Zaradi preobilice so jako v ceno na prodaj:

1 rujavac, petletni, 15¹/₂, pesti visok, brez
napake, krotak, dober za uprego in
dober tekač.

1 rujavac, 12letni, 14¹/₂, pesti visok, brez
napake, krotek, jako dober za voz.

1 poni, 4letni, rujav, 97 cm visok, dober
za voz in za jahanje, krotak, brez napake.

Vprašanja zaradi nakupa naj se blagovoljijo
poslati pod „prodaja konj“ na upravnistvo
„Slovenca“. 1228 3-3

Tovarna pečij in raznih
prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki stradan št. 9

priporoča slav. občinstvu in preč.
duhovščini svojo veliko zalogo
barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpež-
nih in po modernih modelih izde-
lanih. Cene nizke. 598 29-28

Lastni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.

Lepo, snažno, suho

kokošje perje, I. kg. — K 50 h
Kokošje perje, II. „ — „ 25 „
Puranovo perje „ 1 „ — „
Gosje perje izvrstno, polno
puha „ 2 „ 60 „
Gosji puh (flaum) I. vrste „ 10 „ — „
Kdor vzame puha več kil skupaj, dobi
ceneje. Pošilja se na vsako postajo ali pošto
proti povzetju.

Franco Podlipnik,

Stuhlweissenburg, Ogersko.

Prosim, da se naslov zapiše prav
razločno. Št. 1223

(8-6)

Izredna prilžnost za nakup!

Tovarna za plahte mi naroča, naj prodam ostarek
za polovično ceno. Ponudim toraj jako fine,
težke, nerazrušne

prve vrste zimske konjske plahte

izvrstnega dela mehke, gorke, s pisanimi robovi, pri-
pravne tudi za odejo na postelo, v prav mrtev kup.
Cene: Komad vrste A, 170x120 cm, 4 K; vrste II,
finejše, 5 K; III. najfinejša vrsta C, za gospodo, Duble,
dvojarvne, 150x200 cm, ki celega konja pokrije, 7 K.
Pošiljam le najboljše plahte, brezmadežne, mehke, de-
bele, močne. Dobiva veliko naročil za graščijske hleve,
posestva, zavode itd. Nevarnosti ni nobene, ker nazaj
vzamem blago, ako ne ugaja.

Proti povzetju pošilja M. Rundbakin, Dunaj,
IX., Berggasse 8. 1116 10-6

Likér „Monte Christo“.

Velika posebnost med likérji, čudovitega okusa.

Krepčalo za želodec.

Na prodaj po vseh boljših avstro-ogerskih
trgovinah kolonialnega blaga in delikates.

Odlikovan s 84 medaljami prve vrste.

Josip Archleb in dr.

parna destilacija v Pragi.

V Ljubljani je na prodaj pri trgovcih:
Karol Planinšek, Ant. Krisper, Viktor Schiffer,
Franc Bergant, Ivan Bahovec, Anton Korbar
in v kavarni „pri Slonu“. 1191 20-5

Ugodna prilika!

1229 3-3

Prodajalna špecerijskega blaga

v Ljubljani, katera obstoji vže veliko let,
odda se radi rodbinskih razmer pod zelo
ugodnimi pogoji zanesljivi osebi. Prev-
zela bi isto lahko ženska, sposobna za prodaj-
jalko, katera ima nekaj denarja na razpolago.
Ponudbe prevzame upravnistvo pod P. S. S.

Pariška svetovna razstava 1900: „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno in usta-
le, če novno
na leto
podplatu 1860.

Šent Peterburške
GALOSHE
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

1145 21-15

Vsak dan jih izdela
tovarna

40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Wien, I.

V Ljubljani so na prodaj pri J. S. Benedikt, Ernest Jeunekar, A. Kasch, Henrik Kenda,
Ivan Kordik, Ant. Leut, eb, Karol Recknagel, A. Schaffer, F. M. Schmitt, Fr. Szantner itd.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisana slav. občinstvu uljudno naznanjati, da dosedanje gostilno „pri Gambrinu“
v Židovski stezi št. 4 z dnem 31. decembra 1901 opustila,

s 1. januarjem 1902 pa prevzame

restavracijo Auerjevič dedičev
v Wolfvih ulicah št. 12.

Zahvaljujemo se torej tem potom vsem častitim gostom in obiskovalcem najine dose-
danje gostilne za poset iste, in za nama priazno naklonjenost, katero živati nama je bila
čast; obenem pa priporočamo najino novo restavracijo slav. občinstvu v cenjeni obisk, kjer
bodeva bodisi iz kleti ali kuhinje vsakemu najbolje postregla.

Vedno sveže pivo iz domače Auerjeve pivovarne. Fina, pristna in na-
ravna vina. Jedila gorka in mraz ob vsakem času. — Opoldanska hrana in
večerja v abonement. — Elegantni in prijetni zimski prostori. — Salon, dru-
štvom in obiteljskim krogom na razpolago.

Z odličnim spoštovanjem

1238 2-1

Alojzij in Marija Rasberger.

Tvrdka Šupevc v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3

uljudno naznanja prečast. svojim odjemalcem,
da bode kot slej tudi v bodoče
iz vrševala vsa ji naklonjena
naročila.

1266 3-1

Prečastiti duhovščini in vsem cerkvenim
predstojnikom želim
veselo, srečno novo leto,
in najiskreneje prosim tudi v bodočnosti
dela in obilnega naročila.

Z najodličnejšim spoštovanjem hvaležna

ANA HOFBAUER.

1221 2-2

Marija Drenik

Ljubljana

Kongresni trg

hiša „Matice Slovenske“.

Največja zaloga

vsakovrstnih ženskih ročnih del in pripadajočih
materijala. Monogrami in druge risbe se pre-
skujejo na vsako blago. Priporočam tudi bog-
zalogo volne po najnižji ceni. D-
šujejo se vsake vrste veznine v beli kakor
nejši tamborirni tehniki. Zunanji naročilom
ustreza najtočnejše. 1195

Žrebanje

nepreklicno

16. januarija 1902

Srečke za „toplotne sôbe“.

Glavni dobitek 131 18--12

kron **40.000** vrednosti.

Srečke po 1 kroni priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Naznanilo.

Usejam si cenjenemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem prevzel staro znano

restavracijo Koslerjeve pivovarne
v Spodnji Šiški

ter bodem skrbel, da bode slavno občinstvo dobilo dobro pijačo, ukusna gorka in mrzla
jedila vsaki čas ob točni postrežbi. 1231 3-1

Otvoritev dne 5. januarija 1902.

Na obilen obisk vabi

Franc Klanšek.

Otvoritev vinske kleti Mestni dom.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da bodem otvoril dne 1. janu-
varija 1902, novega leta dan, popoldne ob 5. uri

po velikomestnem načinu urejeno

vinsko klet Mestni dom

v lastni hiši na Cesarja Jožefa trgu št. 8.

Postajališče električne železnice.

Točil bodem neposredno iz sodov čez ulico, oziroma tudi postregel v prav
lično urejenih, zvečer električno razsvetljenih kletih z raznovrstnimi vini, za katere
pristnost jamči moje ime.

V obilno odjemanje se uljudno priporočam ter beležim velespoštovanjem

Fr. Fabian.

1235 2-2

Nova mesnica.

Slavnemu občinstvu in cenjenim svojim odjemalcem uljudno javljam, da sem
otvoril dne 24. t. m. t. l.

novo mesnico

na Ribjem trgu v Kobilčevi hiši

ter se priporočam vsestranski zagotavljač dobro, pošteno postrežbo.

Odličnim spoštovanjem

Žan-Porenta.

1226 3-2

Denarni promet do 30. sept. 1901:

K 17.006.531-88.

Stanje vlog dne 30. sept. 1901:

K 7.263.956 34.

Ljudska posojilnica

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Kongresni trg 2, I. nadstr.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li
njen zadružnik ali ne, in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, ker plačuje rentni
davek iz svojega.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do
1. ure.

1034 20

Dunajska borza.

Dne 30. decembra.

Skupni državni dolg v notab.	99-05
Skupni državni dolg v srebru.	99-—
Avstrijska zlata renta 4 1/2 %	118-65
Avstrijska krona renta 4 1/2 %, 200 kron	95-95
Ogerska zlata renta 4 1/2 %	118-50
Ogerska krona renta 4 1/2 %, 200	94-—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1688-—
Kreditne delnice, 160 gl.	636 50
London vista	239-07
Pariski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. valj.	117-17

20 mark

20 frankov (napoleonov)

Italijanski bankovci

C. kr. cekini

23-44

19-02

93-60

11-30

Dne 28. decembra.

3-2 % državne srečke l. 1864, 250 gl.

5 % državne srečke l. 1860, 100 gl.

Državne srečke l. 1864, 100 gl.

4 % zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron

Tisne srečke 4 1/2 %, 100 gl.

Dunavske vravnave srečke 5 %

190-—

171-50

—

96-80

147-50

265-—

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878

Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4 %

Priporočene obveznice državne železnice

južne železnice 3 %

južne železnice 5 %

dolenjskih železnic 4 %

Kreditne srečke, 100 gl.

4 % srečke dunav. parobr. družba, 100 gl.

Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gl.

Ogerskega

Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gl.

Rudolfove srečke, 10 gl.

105-75

94-60

434-—

318-—

119-30

—

403-—

500-—

50-—

24-—

17-30

74-—

Serbove srečke, 40 gl.

Et. Gendis srečke, 40 gl.

Waldsteinove srečke, 30 gl.

Ljubljanske srečke

Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gl.

Akcijske Ferdinandove avst. želez., 1000 gl. st. v

Akcijske tržaškega Lloydja, 500 gl.

Akcijske južne železnice, 200 gl. st.

Splošna avstrijska stavbinska družba

Montanska družba avstr. plan.

Trboveljska prometarska družba, 70 gl.

Papirnih rubljev 100

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

Kup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulaniža izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

M E R C U R

l. Wallzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnili so v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosoga kolikor je mogoče visocena
obrestovanja pri popolni varnosti

na ločenih glavnicah.